

Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2012-2016

Tilannekatsaus, toukokuu 2012

Hallinto

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISU 23/2012

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Hallinto

Sisäasiainministeriön lainsäädäntö- suunnitelma 2012-2016

Tilannekatsaus, toukokuu 2012

Helsinki 2012

Sisäasiainministeriö
Monistamo
Helsinki 2012

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-754-4 (nid.)
ISBN 978-952-491-755-1 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Sisäasiainministeriö		Julkaisun laji			
		Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö			
		Toimielimen asettamispäivä			
Julkaisun nimi Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2012-2016. Tilannekatsaus, toukokuu 2012.					
Julkaisun osat					
<p>Tiivistelmä</p> <p>Sisäasiainministeriössä on laadittu syksyllä 2011 ministeriön lainsäädäntösuunnitelma vuosille 2012-2016 (Sisäasiainministeriön julkaisu 31/2011). Suunnitelma sisältää tietoja ministeriössä käynnissä olevista ja vuosina 2012-2016 käynnistyvistä lainsäädäntöhankkeista. Lainsäädäntösuunnitelmaan sisältyy myös tietoja ministeriön toimialan EU-säädöshankkeista ja kansainvälisiä sopimuksia koskevista hankkeista sekä eduskunnalle annettavista selonteista ja selvityksistä.</p> <p>Tämä julkaisu sisältää tilannekatsauksen sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelman 2012-2016 hankkeisiin toukokuun 2012 tilanteen mukaisesti. Tilannekatsaus on vahvistettu ministeriön johtoryhmän kokouksessa 22.5.2012.</p> <p>Lisätietoja lainsäädäntöhankkeista on sisäasiainministeriön internet-sivuilta (www.intermin.fi) ja valtioneuvoston hankerekisterissä (www.hare.vn.fi).</p>					
Avainsanat (asiasanat) lainvalmistelu, lainsäädäntöhanke					
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-755-1 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut					
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 23/2012		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-754-4		
Kokonaissivumäärä 91	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen		
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö			

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Inrikesministeriet	Typ av publikation					
	Uppdragsgivare Inrikesministeriet					
	Datum för tillsättandet av organet					
Publikation (även den finska titeln) Inrikesministeriets lagstiftningsplan 2012–2016 Lägesrapport, maj 2012.						
Publikationens delar						
Referat En lagstiftningsplan för åren 2012–2016 har utarbetats vid inrikesministeriet hösten 2011 (Inrikesministeriets publikation 31/2011). Lagstiftningsplanen innehåller uppgifter om de lagstiftningsprojekt som pågår och som inleds vid ministeriet 2012–2016. Lagstiftningsplanen innehåller också information om projekt inom ministeriets ansvarsområde som gäller EU-rättsakter, internationella fördrag samt redogörelser och utredningar till riksdagen. Denna publikation innehåller en lägesrapport om projekten som ingår i inrikesministeriets lagstiftningsplan 2012–2016 enligt situationen i maj 2012. Lägesrapporten har fastställts vid ledningsgruppsmötet vid ministeriet den 22 maj 2012. Mer information om lagstiftningsprojekten finns på inrikesministeriets webbplats (www.intermin.fi) och i statsrådets projektregister (www.hare.vn.fi).						
Nyckelord lagberedning, lagstiftningsprojekt						
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-755-1 (PDF), www.intermin.fi/publikationer						
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 23/2012		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-754-4			
Sidoantal 91	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig			
Distribution Inrikesministeriet		Förläggare/utgivare Inrikesministeriet				

SISÄLLYSLUETTELO

1. KÄYNNISSÄ OLEVAT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET... 7

1.1. Kansalliset hankkeet 7

POLIISIOSASTO	7
Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen.....	7
Yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädäntöhankkeen II vaihe (HO).....	8
Poliisimiesvirkojen eroamisikää koskeva lainsäädäntöhanke	9
Erityistä henkilöturvallisuutta koskeva lainsäädäntöhanke.	10
Passilain muuttaminen	11
Poliisin hallintolain tarkistaminen (PORA III)	11
Poliisin tutkintokoulutusjärjestelmän säännösten uudistaminen.....	12
Rahankeräyslain tarkistaminen (HO).....	12
Uuden poliisilain tekniset tarkistukset.....	13
Poliisilain nojalla annettavat asetukset	14
Ampumaratoja koskevan lainsäädännön sekä eräitä ilma- ja jousiaseita koskevan lainsäädännön uudistamista koskeva hanke.....	14
Sisäasiainministeriön asetus kunnallisen pysäköinninvalvontahenkilöstön virkapuvusta	16
Sisäasiainministeriön asetus ampuma-aseen tekemisestä ampumakelvottomaksi ja aseiden osien tekemisestä toimintakelvottomaksi	16
Sisäasiainministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta.....	17
Liikkumis- ja oleskelurajoituksia koskevien säännösten tarkistaminen	17
Sisäasiainministeriön asetus pysäköintivirhemaksusta (2013).....	18
Turvapaikanhakijan asiointikorttia koskeva selvitys (HO)..	19
PELASTUSOSASTO.....	19
Laki vaaratiedotteesta ja laki hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta	19

Laki pelastustoimen laitteista annetun lain muuttamisesta ..	20
Valtioneuvoston asetus tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta.....	22
Valtioneuvoston asetus poistumisturvallisuusselvityksestä...	22
MAAHANMUUTTO-OSASTO	23
Ulkomaalaislain perheenyhdistämissäännösten tarkistaminen (HO)	23
Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstöön	24
Ulkomaalaisten säilöön ottamista koskevien säännösten tarkistaminen (HO)	24
Ihmiskauppalaki (HO).....	25
Valtioneuvoston asetus kansalaisuudesta	26
RAJAVARTIO-OSASTO.....	27
Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin toinen vaihe	27
Rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen.....	28
MINISTERIÖN OIKEUSYKSIKKÖ	29
Poliisiin kohdistuvan valvonnan oikeusperusta.....	29
MINISTERIÖN HALLINTOYKSIKKÖ	30
Ministeriön työjärjestyksen muuttaminen.....	30
1.2. EU-säädöshankkeet.....	31
POLIISIOSASTO	31
Asevientiasetus	31
Direktiivi lentomatkustajarekisterin tietojen (PNR- tiedot) käyttämisestä lainvalvontaan.	32
Asetus räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä	33
Ehdotus direktiiviksi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumista, tutkimista, selvittämistä ja syytteenpanoa tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta.....	35

PELASTUSOSASTO.....	35
Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös unionin pelastuspalvelumekanismista	35
MAAHANMUUTTO-OSASTO	36
Työnantajasanktiodirektiivi.....	36
Pitkään oleskelleiden direktiivin muutos.....	37
Yhdistelmäladirektiivi.....	38
Määritelmädirektiivi	39
Vastaanottodirektiivi	40
Vastuunmäärittämisasetus (Dublin II)	42
Eurodac -asetus.....	43
Päätös Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta	45
Turvapaikkamenettelydirektiivi	46
Kausityöntekijädirektiivi.....	48
Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi.....	49
RAJAVARTIO-OSASTO.....	50
Schengenin rajasäännösten muutos (SBC-asetus).....	50
Euroopan rajojenvalvontajärjestelmää koskeva asetus (Eurosur)	51
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	51
Arviointiasetus	51
Eurodac-asetus.....	52
Eurodac-lainvalvontapäätös.....	53
EU:n rahoituskautta 2014-2020 koskeva säädöshanke	54
1.3. Kansainväliset sopimukset.....	56
POLIISIOSASTO	56
Suomen ja Yhdysvaltojen välinen rikostorjuntasopimus.....	56
PELASTUSOSASTO.....	57
Sopimus lento- ja meripelastusyhteistyöstä arktisella alueella	57
Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saattaminen ajan tasalle.....	58
MAAHANMUUTTO-OSASTO	58
Kansalaisuutta koskeva pohjoismainen yleissopimus	58
Takaisinottosopimus Venäjän kanssa. Täytäntöönpanopöytäkirjan voimaansaattaminen	59
Takaisinottosopimus Kosovon kanssa.....	60

Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää (sopimuksen muutos) ..	61
Työlomajärjestely Kanadan kanssa	62
2. LÄHIAIKOINA KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET	64
2.1. Lähiaikoina käynnistyvät kansalliset hankkeet	64
POLIISIOSASTO	64
Rahanpesulainsäädännön muutostarpeet (HO)	64
Arpajaislain tarkistaminen (HO)	65
Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen	65
PELASTUSOSASTO.....	66
Esiselvitys nuohousta koskevan lainsäädännön muutostarpeista	66
Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista Sisäasiainministeriön asetus eräiden pelastustoimen laitteiden kunnossapidosta	67
Sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä.....	67
Valtioneuvoston asetus Pelastusopistosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	68
Sisäasiainministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista.....	68
Sisäasiainministeriön asetus pelastustoiminnassa edellytettävästä kunnosta ja kuntotestien järjestämisestä	69
Sisäasiainministeriön asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamisesta.....	69
MAAHANMUUTTO-OSASTO	70
Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava oikeusapu	70
Vaihtoehtoiset tavat vastaanottaa oleskelulupahakemuksia ulkomailla.....	70
Vapaaehtoisen paluun järjestelmän vakiinnuttaminen.....	71
Sisäasiainministeriön asetus Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta	71

RAJAVARTIO-OSASTO.....	72
Rajavartiolainsäädännön tarkistaminen	72
Rajavartiolaitoksen virkapuvusta ja rajavartiomiehen tunnuksesta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen.....	72
Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen suoritteiden maksuista	73
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	74
Voimakeinojen käyttöä siviilikriisinhallintatehtävissä koskeva säädöshanke	74
2.2. Lähiaikoina EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet	80
POLIISIOSASTO	80
Ehdotus asetukseksi/direktiiviksi EU:n terrorismin rahoituksen jäljittämisyhteistyöjärjestelmäksi	80
Asetus Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta ..	81
RAJAVARTIO-OSASTO.....	81
Älykkäät rajat (Smart borders) -hanke	81
2.3. Lähiaikoina käynnistyvät kansainväliset sopimukset.....	80
PELASTUSOSASTO.....	80
NORDRED-sopimuksen saattaminen ajan tasalle	80
3. VUOSINA 2013-2016 KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET	80
3.1. Vuosina 2013-2016 käynnistyvät kansalliset hankkeet	80
POLIISIOSASTO	80
Henkilökorttilain muutos	80
Tietoverkkorikollisuutta koskeva lainsäädäntö (HO)	80
Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen.....	81
Poliisihallinnon virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevien säännösten uudistaminen	82
Täydennyspoliisijärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen (HO)	82
Poliisin erityistoimintayksikön ylikansalliset toimivaltuudet	83
Arpajaislain nojalla annettavien asetusten valmistelu	84

Poliisin virkapuvusta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen	85
PELASTUSOSASTO.....	85
Pelastuslain vuoden 2011 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskeva arviointi.....	85
MAAHANMUUTTO-OSASTO	86
Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava yleinen oikeudellinen neuvonta.....	86
Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen	86
Selvitys ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen tarpeesta.....	87
Selvitys kansalaisuuslain kokonaisuudistuksen tarpeesta.....	87
RAJAVARTIO-OSASTO.....	88
Rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden arviointi	88
3.2. Vuosina 2013-2016 EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet.....	89
POLIISIOSASTO	89
Euroopan poliisiakatemiaa (CEPOL) koskevan päätöksen muuttaminen.....	89
Ehdotus direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen.....	89
4. EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET ..	91
PELASTUSOSASTO.....	91
Hätäkeskusaluejaon muuttaminen.....	91
Hätäkeskusuudistuksen seuranta.....	91
Väestön suojaamisen tarpeiden selvittäminen.....	91
MAAHANMUUTTO-OSASTO	92
Ulkomaalais- maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikka	92

1. KÄYNNISSÄ OLEVAT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

1.1. Kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen (SM065:00/2011¹)

Tavoite: Tarkistetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia ottaen huomioon kansallisessa soveltamisessa ilmitulleet epäkohdat, lain voimaantulon jälkeen tapahtuneet lainsäädäntömuutokset sekä kansainvälinen kehitys. Lisäksi erityisesti sähköinen arkistointi ja poliisiasiaain tietojärjestelmän uudistus edellyttävät lainsäädäntömuutoksia.

Aikataulu: Hanke on asetettu 18.5.2006. Hallituksen esitys (HE 98/2010 vp) on annettu eduskunnalle 24.6.2010 (rauenut). Poliisiosasto on asettanut 30.9.2011 lainsäädäntöhankkeen valmistelevaan hallituksen esitykseen tarvittavat päivitykset. Hankkeen toimikausi on 31.12.2011 saakka. Hallituksen esityksen arvioitu antamisajankohta on keväätistuntokausi 2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Lausuntokierros 23.11.-22.12.2011.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen p. 071 878 88563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

¹ Hankkeen numero valtioneuvoston hankerekisteri Haressa (www.hare.vn.fi)

Yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädäntöhankkeen II vaihe (HO¹) (SM066:00/2011)

Tavoite: Kokonaisuudistuksen tavoitteena on yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädännön ajantasaistaminen sekä toimivaltuuksien selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen, vartijoiden ja järjestyksenvalvojen sekä poliisin välinen työnjako ja yleensäkin yksityisen turvallisuusalan toimintaedellytysten turvaaminen sekä koulutus ja valvonta.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä, kaksi valmistelijaa. Hanketta ohjaa ja valmistelua tukee ohjausryhmä.

Aikataulu: Toimikausi 16.11.2011 - 31.12.2013. Lausuntokierros syksyllä 2012. Hallituksen esitys eduskunnalle keväällä 2013, säädökset voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sisäasiainministeriö on järjestänyt kolme yksityisen turvallisuusalan lainsäädännön kokonaisuudistusta koskevaa laajaa kuulemistilaisuutta, ensimmäisen viranomaistahojen edustajille kesäkuussa 2010, toisen alan yksityisille etujärjestöille maaliskuussa 2011 sekä kolmannen yksityisille etujärjestöille, medialle ja sidosryhmille helmikuussa 2012.

Ohjausryhmän jäseninä ovat edustajat oikeusministeriöstä, liikenne- ja viestintäministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä sekä sosiaali- ja terveysministeriöstä. Lisäksi valmistelun aikana kuullaan aktiivisesti yksityistä turvallisuusalaa edustavia keskeisimpiä etujärjestöjä sekä Turvallisuusalan neuvottelukuntaa. Poliisihallitus osallistuu valmisteluun.

Kahdenkeskisissä kuulemisissa on kevään 2012 aikana kuultu n. 15 eri etujärjestö- tai sidosryhmätahoa. Lisäksi hankkeesta on käyty keskustelua mm. sisäasiainministeriön blogisivuilla ja sitä koskeva keskustelu on avattu myös valtionhallinnon otakantaa.fi-sivustolle.

Poliisiammattikorkeakoulu on laatinut sisäasiainministeriön poliisiosaston toimeksiantosta erillisen yksityistä turvallisuusalaa koskevan esiselvityksen (Yksityinen turvallisuusala turvallisuuspalveluiden tuottajana). Lisäksi Itä-Suomen yliopisto on tehnyt laajan empiirisen tutkimuksen yksityisestä turvallisuusalasta ja sen toimijoista (valmistunut syksyllä 2011).

Hankkeesta on laadittu erillinen viestintäsuunnitelma yhdessä sisäasiainministeriön ja poliisin viestinnän kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Ks. yllä kohta Osallisuus, viestintä, kuuleminen.

¹ Merkintä HO hankkeen nimen yhteydessä: Hanke sisältyy pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4; yksityisen turva-alan lainsäädäntöä selkiytetään.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Timo Kerttula, puh. 071 878 8589, lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisimiesvirkojen eroamisikää koskeva lainsäädäntöhanke
(SM094:00/2011, SM038:00/2010).

Tavoite: Lakihankkeen tehtävänä on poliisimiesvirkojen eroamisikäsäännösten muuttaminen. Sääntely nostetaan lakitasolle siten, että säännöksistä luovutaan siirtymäajan jälkeen ja poliisimiehiin sovelletaan valtion virkamiesten yleistä 68 vuoden eroamisikää.

Selvityshankkeen tavoitteena oli selvittää perusteet poliisimiesvirkoja koskeville erityisille eroamisijille sekä tehdä tarvittavat muutosehdotukset.

Aikataulu: Lakihankkeen aikatalu on 7.2.-31.12.2012. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2012. Hallituksen esitysluonnos on ollut lausuntokierroksella 28.3-9.5.2012.

Selvityshankkeen toimikausi oli 19.8.2010-31.10.2011. Selvityshankkeen loppuraportti (sisäasiainministeriön julkaisu 30/2011) julkaistiin 10.11.2011.

Organisointi: Selvityshankkeen ehdotuksiin perustuvan hallituksen esityksen valmistelu poliisiosastolla yhden henkilön virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Selvityshankkeen loppuraportti ja hallituksen esitysluonnos lähetettiin lausuntokierrokselle aikataulullisista syistä samaan aikaan.

Selvityshankkeen työryhmävalmistelussa olivat mukana poliisihallinnon keskeiset järjestötahot sekä viranomaisista sisäasiainministeriön poliisiosaston lisäksi Poliisihallitus, Keskusrikospoliisi ja Helsingin poliisilaitos sekä valtiovarainministeriö ja Valtiokonttori. Työryhmän loppuraportista järjestettiin kuulemistilaisuus.

Lakihankkeesta on laadittu erillinen viestintäsuunnitelma.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Selvityshankkeen tavoitteena oli selvittää eroamisikäjärjestelmää koskevat henkilöstölliset, taloudelliset ja muut mahdolliset vaikutukset sekä eri ratkaisuvaihtoehdot.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: pelastusosasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Erityistä henkilöturvallisuutta koskeva lainsäädäntöhanke

(SM017:00/2012)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on valmistella erityistä henkilöturvallisuutta koskevat lainsäädäntömuutokset sekä muut mahdollisesti tarvittavat säädösmuutokset.

Hankkeessa hyödynnetään erityisestä henkilöturvallisuudesta valmisteltavaa poliisihallinnon esiselvitystä (SM034:00/2011).

Aikataulu: Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2014.

Esiselvityksen määräaika 30.4.2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä. Valmistelun tueksi on koottu poikkihallinnollinen työryhmä.

Osallisuus ja viestintä: Työryhmä kuulee myös muita asiantuntijoita. Lisäksi luonnos hallituksen esitykseksi lähetetään laajemmalle lausuntokierrokselle.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hanke on yksi järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan tehostamiseksi (hallitusohjelman kohta 4) tähtäävistä toimenpiteistä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Työryhmässä on edustaja myös oikeusyksiköstä. Lisäksi hankkeessa kuullaan tarpeen mukaan maahanmuutto-osastoa.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Immonen puh. 071 878 8593, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Esiselvityksen osalta ylitarkastaja Marko Meriniemi puh. 071 878 8561.

Passilain muuttaminen

(SM010:00/2012)

Tavoite: Mahdollistetaan valmiin passin toimittaminen Suomessa hakijalle suoraan valmistajalta esimerkiksi kirjattuna kirjeenä ja muutetaan lähettäminen pääsääntöiseksi menettelytavaksi. Mahdollisuus passin noutamiseen poliisilaitokselta tietyissä erityistilanteissa säilytetään. Saatetaan lisäksi eräät passilain säännökset vastaamaan poliisin hallintorakenneuudistusta.

Aikataulu: Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä yhdessä Poliisihallituksen kanssa. Tarvittaessa kuullaan asiantuntijoita.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Asiaa valmistellaan osittain yhdessä ulkoasiainministeriön kanssa. Hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia on arvioitu Poliisihallituksen toimesta ennen lainsäädäntöhankkeen asettamista. Arviointia jatketaan valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8586, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen puh. 071 878 8557

Poliisin hallintolain tarkistaminen (PORA III)

(kehittämishanke SM022:00/2012)

Tavoite: Poliisin hallintorakenneuudistuksen III aiheuttamat tarkistukset poliisin hallintolakiin sekä muuhun lainsäädäntöön. Otetaan huomioon myös aikaisempien poliisin hallintorakenneuudistusten tarkastelusta aiheutuvat mahdolliset säädösmuutostarpeet.

Aikataulu: Kuluvalle vaalikaudella

Organisointi, resurssit: Toteutetaan ensin esiselvityshanke (kehittämishanke), jonka jälkeen lainsäädäntöhanketta koskeva valmisteluorganisaatio arvioidaan erikseen.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Poliisin tutkintokoulutusjärjestelmän säännösten uudistaminen

Tavoite: Poliisin tutkintokoulutusjärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen siten, että tavoitteena on poliisin perustutkinnon kehittäminen ammattikorkeakoulututkinnoiksi ja poliisin päällystökoulutuksen kehittäminen ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoiksi.

Hankkeella on liittymäpinta PORA III lakihankkeeseen.

Aikataulu: Poliisi ammattikorkeakoulun hankeraportti poliisin tutkintokoulutuksen kokonaisuudistus on valmistunut. Hanke toimi ajalla 15.3.2010-31.12.2011. Lainsäädäntöhankkeen aikataulu on riippuvainen mahdollisesti toteutettavista muista esiselvityksistä.

Organisointi, resurssit: Mahdollisten muiden esiselvityshankkeiden ja lainsäädäntöhankkeen jatkovalmistelu työryhmytyönä sisäasiainministeriön poliisiosastolla.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Rahankeräyslain tarkistaminen (HO) (SM079:00/2011)

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on arvioida mahdolliset rahankeräyslain (255/2006) muutostarpeet siltä osin kun laissa on asetettu rahankeräyslupan myöntämisen edellytykseksi luvansaajayhteisön tai -säätiön tarkoituksen yksinomainen yleishyödyllisyys sekä edellytys varojen hankkimiseksi yleishyödyllistä toimintaa varten ottaen huomioon lain soveltamiskäytännössä ilmennyt epäyhtenäinen tulkinta ja epäselvyys liittyen uskonnollisten yhteisöjen oikeuteen saada rahankeräyslupa. Lisäksi hankkeen tehtävänä on arvioida erikseen mahdollisuutta erityisestä syystä myöntää evankelis-luterilaiselle kirkolle tai ortodoksiselle kirkkokunnalle taikka niiden seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle rahankeräyslupa.

Aikataulu: Esiselvityshankkeen toimikausi 23.11.2011-31.5.2012. Mahdollinen lainsäädäntöhanke asetetaan 2012 ja hallituksen esitys annetaan eduskunnalle viimeistään keväällä 2013.

Hankkeen tueksi perustettu työryhmä on kuullut kilpailu- ja vero-oikeuden asiantuntijoita sekä evankelisluterilaisen- ja ortodoksisen kirkon edustajia.

Organisointi: Esiselvityshankkeessa työryhmä.

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan lausuntokierros esiselvityksen valmistuttua.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman kohdan 4 kirjaus kansalaisjärjestöjen varainhankinnan selkeyttämisestä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8573, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Uuden poliisilain tekniset tarkistukset (SM007:00/2012)

Tavoite: Valmistellaan tarvittavat muutokset poliisilakiin (872/2011) ottaen huomioon mahdolliset muutokset esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännössä.

Muutostarpeiden taustalla on viime eduskuntakaudella vireillä ollut esitutkinta-, pakkokeino- ja poliisilain kokonaisuudistus. Asiaa koskeva lainsäädäntökokonaisuus on vahvistettu 22.7.2011 ja lait tulevat voimaan 1.1.2014. Eduskunnan hyväksyttyä uudet lait on eduskunnan valiokuntien antamissa lausunnoissa sekä ylimpien laillisuusvalvojen ratkaisukäytännössä ilmennyt jonkin verran tarvetta tehdä lakeihin jo ennen niiden voimaantuloa lähinnä teknisiä ja johdonmukaisuussyistä aiheutuvia muutoksia.

Teknisten muutosten lisäksi harkittavaksi on mahdollista ottaa hyvin perusteltuja asiallisia muutoksia, jotka laajuudeltaan ovat sellaisia, että niitä tässä yhteydessä ja aikataulun mahdollistaessa voidaan käsitellä.

Organisointi: Valmistellaan virkamiestyönä.

Aikataulu: 1.5.2012–31.3.2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeesta laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma. Hallituksen esitysluonnos lähetetään lausuntokierrokselle kesäkuussa 2012.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Kyseessä on lähtökohtaisesti teknisiä muutoksia sisältävä hallituksen esitys. Muiden kuin teknisten muutosten vaikutukset ja vaihtoehdot arvioidaan.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisilain nojalla annettavat asetukset
(SM023:00/2012)

Tavoite: Vuoden 2014 alussa voimaan tulevassa poliisilaissa (872/2011) on asetuksenantovaltuussäännöksiä, joiden perusteella valmistellaan tarvittavat asetukset tai asetusmuutokset.

Organisointi: Valmistellaan virkamiestyönä. Mahdolliset työryhmätarpeet arvioidaan erikseen.

Aikataulu: 1.5.2012–31.10.2013. Tavoitteena on, että poliisilain nojalla annettavat asetukset valmistellaan siten, että ne tulevat voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeesta laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Arvioidaan myöhemmin valmistelun yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Ampumaratoja koskevan lainsäädännön sekä eräitä ilma- ja jousiaseita koskevan lainsäädännön uudistamista koskeva hanke
(SM024:00/2012)

Tavoite: Valmistellaan ampumaratojen perustamista ja ylläpitoa koskevan lainsäädännön sekä tehokkaimpia ilma-aseita ja eräitä jousiaseita koskevan lainsäädännön uudis-

taminen. Ampumaratoja koskevan lainsäädännön uudistaminen koordinoidaan mahdollisuuksien mukaan ympäristöministeriön ampumaratojen ympäristölupia koskevan uudistustyön kanssa. Kaasusumuttimien käyttöturvallisuutta koskevien säännösten uudistamistarve selvitetään. Lisäksi arvioidaan tarve ampuma-aseiden säilyttämistä koskevien säännösten sekä lääkärin ilmoitusvelvollisuutta ja muun terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeutta koskevien säännösten muuttamiseen.

Hankkeen esiselvitystyötä on tehty aseturvallisuuden kehitysnäkymiä koskevassa hankkeessa (SM058:00/2011), jossa on poliisihallinnon näkökulmasta selvitetty aseturvallisuuden poliisitoiminnallisia ja lainsäädännöllisiä kehittämistarpeita. Esiselvitystyötä tehnyt aseturvallisuustyöryhmä on antanut raporttinsa 19.1.2012. Hankkeen valmistelua varten on tarkoitus asettaa työryhmä, jossa on laajapohjainen eri intressitahojen edustus.

Aikataulu: Lainsäädäntöhanke on asetettu 25.4.2012 ja hallituksen esitys annetaan syksyllä 2013.

Organisointi: Lainsäädäntöhanke organisoidaan työryhmäksi, johon tulee laaja intressiryhmien edustus.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen kannalta keskeisiä sidosryhmiä ovat poliisihallinnon lisäksi oikeusministeriö, ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö sekä asealan intressijärjestöt. Nämä tahot ovat edustettuina työryhmässä. Valmistelun aikana on tarkoitus kuulla asiantuntijoina ampuma-aselautakuntaa sekä tarvittavia poliisihallinnon, metsästyshallinnon, oikeushallinnon, sosiaali- ja terveyshallinnon, opetushallinnon, puolustushallinnon ja ympäristöhallinnon viranomaisia. Lisäksi hankkeen aikana on tarkoitus kuulla tarpeen mukaan myös keskeisiä asealan järjestöjä. Hanketta varten laaditaan viestintäsuunnitelma.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia on arvioitu laajasti jo esiselvityshankkeissa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Sisäasiainministeriön asetus kunnallisen pysäköinninvalvontahenkilöstön virkapuvusta

(SM067:00/2011)

Tavoite: Kumotaan sisäasiainministeriön päätös kunnallisen pysäköinninvalvojan virkapuvusta (512/1987) ja annetaan uuden pysäköinninvalvonnasta annetun lain (727/2011) nojalla sisäasiainministeriön asetus kunnallisen pysäköinninvalvontahenkilöstön virkapuvusta.

Aikataulu: Valmistelu ja lausuntokierros kesällä 2012. Uusi asetus voimaan 1.1.2013.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Asetus valmistellaan yhteistyössä kunnallisen pysäköinninvalvonnan edustajien kanssa. Lisäksi kuullaan Poliisihallitusta ja Suomen Kuntaliittoa.

Suhde talousarvioon: Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557.

Sisäasiainministeriön asetus ampuma-aseen tekemisestä ampumakelvottomaksi ja aseiden osien tekemisestä toimintakelvottomaksi

(SM030:00/2011).

Tavoite: Ampuma-aselain muutoksella 124/2011, joka on tullut voimaan 13.6.2011, muutettiin lain 119 §:n 3 momenttia muun muassa siten, että sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseen ampumakelvottomaksi tai aseiden osien toimintakelvottomaksi tekemiseen liittyvistä teknisistä vaatimuksista, ampuma- tai toimintakelvottomaksi hyväksymistä tarkoittavasta merkinnästä ja siitä annettavasta todistuksesta sekä ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseen tai toimintakelvottomaksi tehdyn aseiden osien toimittamisesta tarkastettavaksi. Kyseisellä asetuksella säädettäisiin näistä seikoista.

Aikataulu: Tavoitteena on lähettää asetusluonnos lausuntokierrokselle toukokuussa 2012 ja saada asetus voimaan mahdollisimman pian.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Koska asetuksessa pääosin saatettaisiin ampuma-aseiden pysyvästi ampumakelvottomaksi ja aseiden osien pysyvästi toimintakelvottomaksi

si tekemistä koskeva ohje asetustasolle, ei hallinnon ulkopuolisia sidosryhmäkuulemisia ole perusvalmistelun aikana tehty. Ehdotus lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Asetus täydentää ampuma-aselain muuttamisesta annettua laki (124/2011), jonka valmistelun yhteydessä on tehty vaikutusten arviointi. Erillistä vaikutusten arviointia ei ministeriön asetuksen valmistelun yhteydessä ole tehty.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Sisäasiainministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta
(SM075:00/2011)

Tavoite: Valmistellaan poliisin maksullisista suoritteista perittävien maksujen määräytymisen perusteet ja maksujen määrät.

Aikataulu: Asetus tulee voimaan 1.1.2013.

Organisointi: Asetuksen muutos valmistellaan virkatyönä ja käsitellään poliisiosaston johtamassa pysyvässä valmistelutyöryhmässä. Ryhmään kuuluvat edustajat Poliisihallituksesta.

Osallisuus ja viestintä: Asetuksen sisällöstä sovitaan edellä mainitussa suoritemaksutyöryhmässä. Uudesta asetuksesta tiedotetaan normaaliin tapaan.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8686, ylitarkastaja Markus Syrjänen, puh. 071 878 8587

Liikkumis- ja oleskelurajoituksia koskevien säännösten tarkistaminen
(SM012:00/2011).

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on koota yhteen eri määräyksissä ja asetuksissa säännellyt liikkumisrajoitukset. Tavoitteena on kartoittaa mahdollisimman kattavasti ne poliisilain (493/1995) perusteella määriteltävät kohteet, joihin on nykytilanteessa tarpeellista kohdentaa liikkumis- ja oleskelurajoituksia sekä saattaa ne asetustasoisesti

voimaan. Tavoitteena on koota liikkumis- ja oleskelurajoitukset karttaliitteineen mahdollisesti yhteen säädökseen.

Esiselvitystyö laaditaan hallituksen esityksen ja/tai asetuksen muotoon riippuen siitä, minkä tasoiseen säädösmuutostarpeeseen esiselvityksen perusteella katsotaan olevan tarpeen ryhtyä.

Aikataulu: Esiselvityshankkeen määräaika on jatkettu 31.12.2013 saakka. Säädöstasolla muutokset voimaan viimeistään 1.1.2014.

Organisointi: Hankkeen valmistelu tehdään sisäasiainministeriön poliisiosastolla virkatyönä. Valmistelu tehdään yhteistyössä poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluyksikön ja Poliisihallituksen asiantuntijoiden kanssa Poliisihallituksen kanssa erikseen sovitavalla tavalla ilman erillistä työryhmän perustamista.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Poliisihallinnon sisällä on tehty alustava kartoitus voimassaolevasta tilanteesta. Laajempi myös muita tahoja koskeva lausuntokierros tul- laan järjestämään esiselvityksen valmistuttua.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityshankkeessa arvioidaan toteutettava säädöstaso.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8586, säädösvalmisteluavusta- ja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Sisäasiainministeriön asetus pysäköintivirhemaksusta (2013)

Tavoite: Valmistellaan vuosittain pysäköintivirhemaksuasetus kuntien tekemien korotusesitysten pohjalta. Asetukseen tehdään myös kuntaliitoksista johtuvat tarpeelliset muutokset.

Aikataulu: Korotusesitykset toimitetaan 31.1.2013 mennessä. Uusi asetus annetaan maaliskuun alkuun 2013 (mahdollisista kuntaliitoksista johtuvat muutokset 1.1.2013 alkaen).

Organisointi: Asetus valmistellaan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Kuntien esityksistä pyydetään tarvittaessa poliisilaitosten lausunnot. Asetuksesta tiedotetaan normaaliin tapaan.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8686, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554.

Turvapaikanhakijan asiointikorttia koskeva selvitys (HO)
(SM056:00/2011)

Tavoite: Selvitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön turvapaikanhakijoiden asiointikortti. Selvitetään asiointikortin käyttöönoton oikeusvaikutukset tunnistamisasiakirjana erityisesti suhteessa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annettuun lakiin (503/2008) ja myös muuhun lainsäädäntöön. Myös mahdolliset lainsäädännön muutostarpeet selvitetään. Lisäksi selvitetään mm. taloudellisia vaikutuksia, vaikutuksia viranomaisten toimintaan ja vaihtoehtoisia keinoja, joilla voitaisiin ratkaista turvapaikanhakijoiden erityisesti pankkiasiointiin liittyvät ongelmat.

Organisointi: Turvapaikanhakijoiden asiointikortin käyttöönottoa selvittää poliisiosaston johtama työryhmä. Selvitystyön jälkeen päätetään erikseen mahdollisen lainsäädäntöhankeen käynnistämisestä ja organisoinnista. Kyseeseen saattaa tulla ulkomaalaislain muutos (maahanmuutto-osaston lainsäädäntöhanke). Alustavan arvion mukaan kyseessä on edellä mainittua tavoitekirjausta merkittävästi laajemmasta kokonaisuudesta.

Aikataulu: Selvityshankkeen aikataulu on 1.10.2011-30.6.2012. Mahdollisen lainsäädäntö-hankkeen aikataulusta päätetään erikseen.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4: Kiirehditään uudistusta turvapaikamenettelyssä olevien erityisestä henkilötodistuksesta.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, rajavartio-osasto

PELASTUSOSASTO

Laki vaaratiedotteesta ja laki hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta
(SM007:00/2011)

Tavoite: Hankkeen tarkoituksena on valmistella hallituksen esitys laiksi vaaratiedotteesta. Lailla säädettäisiin vaaratiedotteen antamisesta, lähettämisestä ja välittämisestä. Samalla muutettaisiin lakia hätäkeskustoiminnasta (692/2010) lisäämällä lakiin uusi 4a pykälä vaaratiedotteiden välittämisestä ja kääntämisestä.

Organisointi: Sisäasiainministeriö asetti työryhmän ajalle 1.3.–31.12.2011. Työryhmän esityksen pohjalta lain valmistelua jatkettiin virkatyönä. Sisäasiainministeriössä valmistelu on organisoitu pelastusosastolle.

Aikataulu: Hallituksen esitys (HE 31/2012 vp) on annettu eduskunnalle 12.4.2012. Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1.6.2013 lukien.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Lakia valmisteleivassa työryhmässä ovat olleet edustettuina sisäasiainministeriön pelastusosasto, poliisiosasto, rajavartio-osasto ja ministeriön oikeusyksikkö, valtioneuvoston kanslia, liikenne- ja viestintäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja Hätäkeskuslaitos. Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunto asianomaisilta ministeriöiltä, keskusvirastoilta ja Ahvenanmaan maakunnalta sekä pelastuslaitoksilta. Lisäksi lausunto on pyydetty Saamelaiskäräjiltä ja Svenska Finlands folktingetiltä, samaten kuin radio- ja televisiotoiminnan harjoittajilta ja niiden edunvalvontatahoilta.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeen vaikutukset viranomaisten toimintaan ja yhteiskunnalliset vaikutukset on arvioitu yleisesti. Hankkeen taloudellisten vaikutusten osalta on arvioitu niitä kustannuksia, joita vaaratiedotteen julkaisujärjestelmien kehittäminen voisi merkitä sekä todetaan lain tavoitteiden vaativan mahdollista lisäresursointia vaaratiedotteita välittävssä viranomaisorganisaatiossa (tiedotteiden kääntämisessä avustaminen).

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Suhde talousarvioon: Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto ja rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilöt: Pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, p. 071 87 88419, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 87 88431.

Laki pelastustoimen laitteista annetun lain muuttamisesta (YM023:00/2011)

Tavoite: Laki pelastustoimen laitteista (10/2007) uudistetaan ottaen huomioon uuden EU:n rakennustuoteasetuksen (305/2011) säätely. Rakennustuoteasetuksella kumotaan aikaisempi rakennustuotedirektiivi (89/106/ETY). Rakennustuotteiden CE -merkintä tulee harmonisoitujen tuotestandardien piiriin kuuluvien rakennustuotteiden osalta pakolliseksi heinäkuussa 2013. Rakennustuotedirektiivi on Suomessa saatettu voimaan pääosin rakennustuotteiden hyväksynnästä annetulla lailla ja -asetuksella sekä maankäyttö- ja rakennuslailla. EU-asetukset ovat sellaisenaan jäsenmaissa voimassa olevaa lainsäädäntöä eivätkä aiheuta kansallista toimeenpanoa. Sen sijaan asetuksen kanssa päällekkäinen kansallinen lainsäädäntö on kumottava. Kaikkia rakennustuotteita ei tulla

CE -merkitsemään, joten CE -merkinnän lisäksi tarvitaan jatkossakin mahdollisuus myös kansalliseen rakennustuotteiden hyväksyntään.

Pelastustoimen laitteista annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaan ”Jos pelastustoimen laite on rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 89/106/ETY (rakennustuotedirektiivi) soveltamisalaan kuuluva rakennustuote, sen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen sovelletaan, mitä rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain (230/2003) 2,3 ja 7-11 luvussa säädetään.” Muilta osin pelastustoimen laitteista annettu laki sisältää muun muassa säännökset pelastustoimen laitteiden yleisistä vaatimuksista sekä vaatimusten mukaisuuden osoittamisesta.

Ympäristöministeriö on 8.9.2011 asettanut Rakennustuotteiden hyväksyntää koskevaa lainsäädäntöä valmistelewan työryhmän (YM023:00/2011). Työryhmän tehtävänä on valmistella tuotehyväksyntälainsäädäntöön liittyvät ehdotukset muutoksiksi, kuinka rakennustuotteita hyväksytään kansallisesti tilanteissa, joissa CE -merkintä ei ole mahdollinen.

Sisäasiainministeriön pelastusosastolla on edustus edellä mainitussa ympäristöministeriön työryhmässä ja laki pelastustoimen laitteista on tarkoitus uudistaa (pelastustoimen laitteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisen siltä osin kuin siitä ei ole säädetty EU:n rakennustuoteasetuksessa) osana YM:n käynnistämää tuotehyväksyntälainsäädännön uudistamista ja antaa eduskunnalle osana asianomaista hallituksen esitystä. Samassa yhteydessä tehdään mahdollisesti tarvittavat muutokset pelastustoimen laitelain nojalla annettuihin säädöksiin.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeen vaikutukset viranomaisten toimintaan ja yhteiskunnalliset vaikutukset arvioidaan yleisesti.

Organisointi: Valmistelu toteutetaan ympäristöministeriön asettaman työryhmätyön yhteydessä osana uuden tuotehyväksyntälainsäädännön valmistelua. Sisäasiainministeriön edustajana työryhmässä on yli-insinööri Kirsi Rajaniemi ja varajäsenenä hallitusneuvos Mika Kättö.

Aikataulu: Tavoitteena on, että hallituksen esitys uudeksi tuotehyväksyntälainsäädännöksi annetaan keväällä 2012 ja ehdotus laiksi pelastustoimen laitelain uudistamisesta osana edellä mainittua hallituksen esitystä. Laki on tarkoitus saattaa voimaan 1.7.2013.

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432 ja hallitusneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8466, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071-87 88431.

Valtioneuvoston asetus tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta
(SM043:00/2008)

Tavoite: Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 5 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset pelastustoimen laitteille asetettavista vaatimuksista, laitteisiin tehtävistä merkinnöistä sekä laitteiden mukana toimitettavista tiedoista ja ohjeista. Mainitun lain 4 §:n mukaan pelastustoimen laitteilla tarkoitetaan muun muassa tehdasvalmisteisia hormiin kiinteästi kytkettyjä tulisijoja, kuten takkoja ja kiukaita, joissa on tarkoitettu käytettäväksi kiinteää polttoainetta.

Asetuksen tavoitteena on tehdasvalmisteisten ja esivalmistettujen tulisijojen parempi paloturvallisuus sekä markkinavalvonnan tehostaminen sekä CE-merkintävaatimuksen asettaminen tehdasvalmisteisille tulisijoille.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Aikataulu: Tavoitteena on, että asetus saatetaan voimaan 1.7.2013 lukien samaan aikaan EU:n rakennustuoteasetuksen (305/2011) kanssa.

Yhteyshenkilöt: Toimistoinsinööri Pekka Rajajärvi, puh. 071 878 8437, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 87 88431.

Valtioneuvoston asetus poistumisturvallisuusselvityksestä
(SM042:00/2010)

Tavoite: Pelastuslain (379/2011) 19 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset hoitolaitosten ja palvelu- ja tukiasumisen poistumisturvallisuusselvityksen laatimisesta ja päivittämisestä sekä selvityksen sisällöstä.

Organisointi: Sisäasiainministeriö asetti työryhmän ajalle 1.12.2010–30.11.2011. Työryhmän esityksen pohjalta asetuksen valmistelua on jatkettu virkatyönä.

Aikataulu: Asetus annetaan vuonna 2012.

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432 ja pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh. 071 87 88419, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 87 88431.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Ulkomaalaislain perheenyhdistämissäännösten tarkistaminen (HO) (SM042:00/2011)

Tavoite: Tavoitteena on selvittää Suomessa tehtyjen perheenyhdistämissäännösten muutosten vaikutuksia ja sitä, minkälaisia mahdollisia muutoksia perheenyhdistämisen osalta edelleen tarvitaan (erityisesti asunto- ja toimeentuloedellytyksen osalta) ottaen huomioon muiden Pohjoismaiden käytännöt ja EU:n perheenyhdistämisdirektiivin säännökset.

Maahanmuuttoviraston lain soveltamiseen liittyvät käytännöt (ml. matkustusasiakirja-vaatimukset) selvitetään ja niitä verrataan muissa Pohjoismaissa omaksuttuihin käytäntöihin.

Selvityksen perusteella voidaan tehdä päätös säädöshankkeen asettamisesta.

Aikataulu: *I vaihe:* Jo tehtyjen muutosten vaikutuksia koskeva selvitys ja arviointi. Selvitetään eri maiden lupamenettelyjä. Selvitys on julkaistu 11.4.2012. *II vaihe:* Selvityksestä järjestetään lausuntokierros, minkä jälkeen päätetään jatkotoimista.

Organisointi: *I vaihe:* Selvityshanke, jossa on valmistelijat maahanmuutto-osaston eri yksiköistä ja Maahanmuuttovirastosta. *II vaihe:* Lainsäädäntöhankkeessa samat tahot kuin selvityshankkeessa.

Osallisuus ja viestintä: Ulkoasiainministeriön (passi- ja viisumiyksikkö), sosiaali- ja terveysministeriön sekä maahanmuutto-osaston kotouttamisyksikön (1.1.2012 lukien työ- ja elinkeinoministeriön) edustaja pyydetään asiantuntijana hankkeen kokouksiin tarpeen mukaan. Myös muita hallinnonaloja ja sidosryhmiä kuullaan selvityksen aikana.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia arvioidaan selvitystyön kuluessa.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 4 luku. Suomen perheenyhdistämiskäytäntöjen tulee olla samansuuntaisia muiden Pohjoismaiden kanssa. Selvitetään tehtyjen perheenyhdistämissäännösten muutosten vaikutuksia. Tältä pohjalta kansainvälistä suojelua saaneiden perheenyhdistämisen kriteereitä voidaan tarkentaa EU:n perheenyhdistämisdirektiivin säännökset huomioon ottaen niin, että ehtoihin sisältyy täysi-ikäisille perhettä kokoaville kohtuullinen asunto- ja toimeentuloedellytys.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho puh. 071 878 8678

Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstöön (SM052:00/2011)

Tavoite: Hankkeessa on tarkoituksena selvittää, mitä muutoksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, (EY) N:o 562/2006 henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö), edellyttää tehtäväksi ulkomaalaislakiin.

Aikataulu: Hanke on asetettu ajalle 19.10. 2011 - 30.6.2013.

- Hallituksen esitys eduskunnalle kevätistuntokaudella 2013.
- Voimaan 2013.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä, hankkeessa vastuuvalmisteli ja lainsäädäntöneuvos maahanmuutto-osastolta. Asiantuntijat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta ja Maahanmuuttovirastosta.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat rajavartio-osasto, poliisi ja Maahanmuuttovirasto.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Kyseessä on EU:n asetuksen ja Suomen lainsäädännön yhteensovittaminen, jonka vaikutukset kohdistuvat lähinnä viranomaisten menettelyihin. Vaikutusten arviointi ei edellytä mitään erityistoimia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Harri Sivula, puh. 07 878 8623, osastosihteeri Anniina Hakala puh. 071 878 8621

Ulkomaalaisten säilöön ottamista koskevien säännösten tarkistaminen (HO) (SM072:00/2011)

Tavoite: Tavoitteena on tehdä hallitusohjelman säilöönottoa koskevien kirjausten edellyttämät ja muut tarvittavat muutokset ulkomaalaislakiin sekä tarvittavat muutokset säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annettuun lakiin. Hankkeen puitteissa tarkastellaan myös hallitusohjelman edellyttämällä tavalla säilöönoton vaihtoehtoja.

Aikataulu: Hanke on asetettu 16.11.2011 ja sen toimikausi on 1.12.2011-1.12.2013. Hallituksen esitys alaikäisten säilöönottoa koskevien säännösten tarkistamiseksi on tar-

koitus antaa eduskunnalle viimeistään syysistuntokauden 2012 alussa. Muut tarvittavat muutosehdotukset annetaan eduskunnalle syysistuntokaudella 2013.

Organisointi: Hanke valmistellaan virkatyönä maahanmuutto-osaston kansainvälisen suojelun yksikön johdolla. Hankkeeseen osallistuvat edustajat maahanmuutto-osaston muuttoliike -yksiköstä ja johdon tuki -yksiköstä. Hankkeen tueksi asetetaan työryhmä, johon kutsutaan hankkeen toteuttamisen kannalta keskeisten viranomaistahojen edustajat.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat poliisiosasto, rajavartio-osasto, oikeusministeriö, Maahanmuuttovirasto, Poliisihallitus ja Metsälän säilöönottoyksikkö. Hankkeessa on tarkoitus kuulla lapsiasiainvaltuutettua sekä muita keskeisiä asiantuntijoita, järjestöjä ja sidosryhmiä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutukset kohdistuvat ulkomaalaislakiin sekä säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annettuun lakiin.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 4 luku: Alaikäisten yksin tulleiden turvapaikanhakijoiden säilöön ottaminen kielletään. Kehitetään säilöönoton vaihtoehtoja.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Maahanmuuttojohtaja Sirkku Päivärinne, puh. 071 878 8630, osastosihteeri Päivi Heinolainen, puh. 071 878 8631

Ihmiskauppalaki (HO) (SM008:00/2012)

Tavoite: Valmistellaan erityinen ihmiskauppalaki. Ihmiskaupan vastaisen lainsäädännön muutostarpeet on tuotu esille useilla eri tahoilla. Hallitusohjelmassa linjataan, että lainsäädäntöä kehitetään ihmiskaupan torjumiseksi kaikissa muodoissaan ja uhrien suojelemiseksi. Eduskunta on edellyttänyt, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin uhrien auttamisjärjestelmää koskevan erillislain valmistelemiseksi. Lisäksi eduskunta on edellyttänyt toimenpiteitä paritusta ja ihmiskauppaa koskevien rangaistussäännösten päällekkäisyyksien poistamiseksi. Niitä valmistellaan oikeusministeriön työryhmässä.

Ihmiskaupan vastaisen tarkennetun toimintasuunnitelman toimeenpanoa seurannut ohjausryhmä ehdotti keväällä 2011, että ihmiskaupasta tulisi laatia oma erityislakinsa. Keväällä 2011 hyväksytty EU-direktiivi ihmiskaupasta edellyttää myös suomalaisen lainsäädännön tarkastelua.

Sisäasiainministeriö vastaa ihmiskaupan uhrien auttamista koskevan lainsäädännön valmistelusta. Tällä hetkellä asiaa säädellään sekä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetussa laissa että kotoutumislaisissa.

Uudistukseen liittyy myös oikeusministeriön hanke rikoslain ihmiskauppaan liittyvien muutostarpeiden selvittämiseksi. Oikeusministeriön työryhmän toimikausi on 21.11.2011 – 28.9.2012.

Aikataulu: Sisäisen turvallisuuden ministerityöryhmän kokouksessa 11.11.2011 sovittiin, että sisäasiainministeriö asettaa lainsäädäntöhankkeen erityisen ihmiskauppalaain laatimiseksi. Hankkeen keskeisimpänä osana tarkastellaan ihmiskaupan uhrien auttamista koskevaa sääntelyä. Sisäasiainministeriö on asettanut hankkeen 27.1.2012. Hankkeen toimikausi on 1.2.2012 - 31.12.2013. Hallituksen esitys annetaan viimeistään syysistuntokaudella 2013.

Organisointi: Hanketyöryhmään on pyydetty jäseniä seuraavilta tahoilta: sisäasiainministeriö, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, vähemmistövaltuutetun toimisto, Maahanmuuttovirasto, Poliisihallitus, Joutsenon vastaanottokeskus, Oulun vastaanottokeskus, Suomen Kuntaliitto, Helsingin kaupunki, Pro-tukipiste ry., Monika-Naiset Liitto ry ja Rikosuhripäivystys.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeeseen osallistuvien tahojen lisäksi kuullaan keskeisiä työmarkkinajärjestöjä ja tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeessa on tarkoitus arvioida ihmiskauppalaain vaikutukset ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän toimintaan ja ihmiskaupan vastaisten toimenpiteiden koordinointiin sekä näiden taloudelliset vaikutukset.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4. Lainsäädännön kehittäminen ihmiskaupan torjumiseksi kaikissa muodoissaan, ihmiskaupan uhrien suojelemiseksi ja oikeusturvan parantamiseksi.

Suhde talousarvioon: kyllä

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho puh. 071 878 8678, säädösvalmisteluavustaja Minnamari Piipponen puh. 070 878 8611

Valtioneuvoston asetus kansalaisuudesta
(SM019:00/2012)

Tavoite: Kansalaisuuslain (359/2003) 51 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin viranomaisten tehtävistä hakemuksen, ilmoituksen ja kansalaisuus-

aseman määrittämistä koskevan asian vireillepanossa ja käsittelyssä, käsittelymaksun suorittamisesta pantaessa asia vireille kunniakonsulaatissa sekä viranomaisten keskinäisen yhteistyön järjestämisestä toimien tarkoituksen mukaiseksi yhteensovittamiseksi ja tiedon välityksestä huolehtimiseksi Suomen kansalaisuutta koskevissa asioissa.

Hankkeen tarkoituksena on viranomaisten tehtäviä ja yhteistyötä koskevien säännösten uudistaminen siten, että ne palvelevat kansalaisuusasioiden tehokasta ja joustavaa käsittelyä.

Valtioneuvoston asetuksen on tarkoitus tulla voimaan lokakuussa 2012 ja sillä kumotaan nykyinen valtioneuvoston asetus kansalaisuudesta (799/2004).

Aikataulu: Hanke on asetettu ajalle 9.3.2012–31.10.2012.

Organisointi: Asetus valmistellaan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa kuullaan ainakin Maahanmuuttoviraston, poliisin, ulkoasiainministeriön ja Väestörekisterikeskuksen edustajia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen puh 071 878 8626 , säädösvalmisteluavustaja Minnamari Piipponen puh. 071 878 8611

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin toinen vaihe
(SM053:00/2011)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden selvittäminen. Keskeisimmät selvitettävät asiakokonaisuudet ovat rajavalvontaan liittyvät asiat, esitutkinta- ja pakkokeinoasiat, PTR-toiminta, virka-apu, henkilöstöasiat, sotilasrikosasiat sekä EU-lainsäädännöstä mahdollisesti aiheutuvat muutostarpeet.

Organisointi: Tehdään virkatyönä. Valmistelua ohjaa työryhmä, jonka jäsenet ovat rajavartio-osastolta.

Aikataulu: Esiselvityshankkeen toimikausi on 1.8.2011 – 31.5.2012. Tavoitteena on, että varsinainen lainsäädäntöhanke asetetaan kesäkuussa 2012 ja että säädösmuutokset tulevat voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Esiselvitys laaditaan yhteistyössä Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköiden sekä sisäasiainministeriön poliisiosaston ja maahanmuutto-osaston kanssa. Oikeusministeriötä, puolustusministeriötä, valtiovarainministeriötä/tulli kuullaan valmistelun aikana. Arviomuistioluonnos lähetetään laajalle lausuntokierrokselle toukokuussa 2012.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Esiselvitysvaiheessa arvioidaan sääntelyn tarvetta ja vaihtoehtoja sekä vaihtoehtoisia ohjauskeinoja.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602, ylitarkastaja Anne Ihanus p. 071 872 1607, säädösvalmisteluavustaja Aino Salmi p. 071 872 1612

Rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen

(SM001:00/2012)

Tavoite: Tavoitteena on valmistella asetukseen tarpeelliset muutokset, jotta tullilaitos voi säännönmukaisesti huolehtia pienkoneiden rajatarkastuksista Turun lentoasemalla. Tavoitteena on selkeyttää rajatarkastustehtävien jakamista koskevaa säännöstä myös muilta osin. Lisäksi selvitetään mahdolliset muut asetuksen muutostarpeet.

Organisointi: Tehdään virkatyönä.

Aikataulu: Lausuntokierros touko-kesäkuussa 2012. Tavoitteena on, että asetusmuutos tulisi voimaan 1.7.2012.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Asetus valmistellaan yhteistyössä Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköiden sekä poliisihallinnon ja tullilaitoksen asiantuntijoiden kanssa. Lausuntokierroksella kuullaan lisäksi muita viranomaisia sekä henkilöstöjärjestöjä. Tavanomainen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Anne Ihanus p. 071 872 1607, säädösvalmisteluavustaja Aino Salmi p. 071 872 1612

MINISTERIÖN OIKEUSYKSIKKÖ

Poliisiin kohdistuvan valvonnan oikeusperusta
(SM063:00/2011)

Tavoite: Selvitetään kokonaisvaltaisesti poliisiin kohdistuvan sisäisen valvonnan vastuu-, toimivalta- ja resurssikysymykset sekä tehdään esityksiä keinoista, joilla poliisin valvonta on tarkoituksenmukaista ja oikeudellisesti asianmukaista järjestää. Tehtävänä on mm.

- selvittää valvontatoimivaltaan liittyvät oikeudelliset ja muut kysymykset
- selvittää säädöstasoon liittyvät tarpeet
- kartoittaa viranomaisten yhteisoperaatioiden valvontaan liittyvät ulottuvuudet
- selvittää oikeusturvaan ja muihin perusoikeuksiin liittyvät asiat
- selvittää kansainvälisiä toimintamalleja ja käytäntöjä erityisesti muissa pohjoismaissa
- tehdä esityksiä resurssi- ja säädösmuutostarpeista.

Aikataulu: Työryhmä on asetettu 10.10.2011 ja sen toimikautta on jatkettu 31.12.2012 saakka. Mahdollinen säädösvalmisteluhanke asetetaan sen jälkeen.

Organisointi: Työryhmä, jossa mukana ovat ministeriön oikeusyksikkö, poliisiosasto, Rajavartiolaitos, Poliisihallitus, oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen edustajat, valtiovarainministeriö ja Tullihallitus.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeeseen osallistuvat viranomaiset: Poliisihallitus, valtiovarainministeriö, eduskunnan oikeusasiamies, valtioneuvoston oikeuskansleri, Rajavartiolaitos, Tullihallitus

Hankkeessa kuullaan ainakin seuraavia tahoja: Valtakunnansyyttäjänvirasto, oikeusministeriö, Suomen Poliisijärjestöjen liitto r.y., Lakimiesliitto r.y., Asianajajaliitto r.y. Kuuleminen toteutetaan syksyllä 2012, kun raportin kirjoittaminen on edistynyt sopivaan vaiheeseen ja kysymykset, joista kuullaan, ovat täsmentyneet.

Viestintä: Työryhmäraportin julkaiseminen ja muu erikseen sovittava tiedottaminen

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeesta mahdollisesti seuraavat lainsäädäntöuudistukset parantavat poliisimiesten ja mahdollisesti myös muiden valtion virkamiesten oikeusturvaa ja järkevöittävät rikosprosessuaalista ja hallinnollista virkamiehiin kohdistuvaa menettelyä.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on selvittää säädöstasoon liittyvät tarpeet. Hankkeessa hyödynnetään aihepiiristä julkaistua suomalaista, pohjoismaalaista ja eurooppalaista kirjallisuutta sekä muita tutkimuksia ja selvityksiä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöjohtaja Marko Viitanen, puh. 071 878 8280

MINISTERIÖN HALLINTOYKSIKKÖ

Ministeriön työjärjestyksen muuttaminen

Tavoite: Kieku-tietojärjestelmähankkeen käyttöönoton yhteydessä ministeriön työjärjestykseen tulee tehdä tarvittavat muutokset 1.10.2012 lukien. Esimiesten ratkaisuvalltaa lähinnä henkilöstöasioissa koskevia säännöksiä muutetaan.

Aikataulu: 1.5.- 15.9.2012. Työjärjestys tulisi voimaan 1.10.2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan yhteistyössä osastojen ja erillisten yksikköjen kanssa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: ei

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Ismo Atosuo, puh. 071 878 8303

1.2. EU-säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Asevientiasetus

EU-säädös

Komissio on antanut 31.5.2010 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Yhdistyneiden Kansakuntien ampuma-asepöytäkirjan 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä (KOM(2010)273 lopullinen).

Komissio on 16.1.2002 allekirjoittanut Euroopan yhteisön puolesta Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta (SopS 20/2004) täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (jäljempänä tuliasepöytäkirja). Sen tavoitteena on edistää, edesauttaa ja vahvistaa sopimusvaltioiden välistä yhteistyötä ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan estämiseksi, torjumiseksi ja poistamiseksi. Tuliasepöytäkirjassa on myös määräyksiä, joiden ensisijainen tarkoitus on estää ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laitton valmistus ja laitton kauppa.

Komission ehdotuksen tarkoituksena on Yhdistyneiden Kansakuntien tuliasepöytäkirjan Euroopan unionin toimivaltaan kuuluvien säännösten täytäntöönpanotoimien loppuunsaattaminen ottamalla tuliasepöytäkirjan 10 artiklan ampuma-aseiden vientiin, tuontiin ja kauttakuljetukseen liittyviä lupajärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset osaksi Euroopan unionin lainsäädäntöä.

Asetus on hyväksytty Oikeus- ja sisäasiat -neuvostossa 8.3.2012.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä 16.12.2010 (U 51/2010 vp), U-jatkokirje 29.6.2011

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Valmistelutyö on päättynyt Euroopan neuvoston tulliliittotyöryhmässä (lainsäädäntö ja politiikka).

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Valmistellaan ne ampuma-aselain (1/1998) ja ampuma-aseasetuksen (145/1998) muutokset, jotka Euroopan unionin asevientiasetuksen voimaansaattaminen edellyttää.

Aikataulu: Kevät 2012- kevät 2013.

Organisointi: Hallituksen esitys valmistellaan sisäasiainministeriössä virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Osallisuudesta ja viestinnästä päätetään hanketta asetettaessa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia on arvioitu jo Euroopan komission toimesta asetusehdotuksen valmistelun yhteydessä. Kansallisesta vaikutustenarvioinnista päätetään hanketta asetettaessa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Direktiivi lentomatkustajarekisterin tietojen (PNR- tiedot) käyttämisestä lainvalvontaan.

EU-säädöksen valmistelu

Säädösehdotuksen tavoite ja sisältö on lentoyhtiöiden keräämien matkustajarekisteritietojen saattaminen myös lainvalvontaviranomaisten käyttöön terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi. Ehdotus on annettu 2.2.2011, asiakirja KOM(2011) 32. Neuvoston yleisnäkemyks on muodostettu OSA- neuvostossa 26.-27.4.2012. Käsittelyn arvioitu päättymisen on vuoden 2012 jälkipuolella. Kansalliselle täytäntöönpanolle sovitettu määräaika on 36 kuukautta direktiivin hyväksymisestä.

Eduskunnan informointi: U-kirje 66/2010, 23.3.2011. Jatkokirje 1. 6.6.2011, jatkokirje 2. 5.3.2012.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: EU- työryhmyöskentelystä vastaa yhteyshenkilö (yhdessä oikeusministeriön vastuuhenkilön kanssa). Tarvittaessa pidetään valmistelukokouksia seuraavien tahojen kanssa: rajavartiolaitos-osasto, oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Trafi, valtiovarainministeriö, Tulli, Poliisihallitus, Keskusrikospoliisi, Suojelupoliisi.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: rajavartio-osasto, lisäksi oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö sekä valtiovarainministeriön toimiala.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Tavoitteena on toteuttaa tarvittava kansallinen täytäntöönpanolainsäädäntö

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettamiskausi: syyskausi 2012.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: kevätistunto-kausi 2015
- Lainsäädännön voimaantulo: arvio vuoden 2015 jälkipuoli.

Organisointi: Alustava suunnitelma:

- Joko työryhmän asettaminen, tai tiimi- tai virkatyönä. Mukana ne ministeriöt (oikeusministeriö / valtiovarainministeriö / liikenne- ja viestintäministeriö), joiden toimialaan direktiivi kuuluu.
- Sisäasiainministeriön valmisteluresurssit hankkeessa tällä hetkellä: yhteyshenkilö

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Alustava suunnitelma: Kansallisten vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi tapahtuu suurelta osin neuvotteluvaiheessa ennen kansallista täytäntöönpanoa. Tavanomaiset kuulemiset hallituksen esitysluonnoksesta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, p. 071 878 8556

Asetus räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotuksen päätarkoitus on rajoittaa kuluttajien mahdollisuuksia hankkia sellaisia aineita tai seoksia, joita voitaisiin käyttää väärin räjähteiden laittomaan valmistukseen.

Ehdotus on annettu 21.9.2010. Asiakirja KOM(2010) 473 lopullinen. Ehdotus hyväksytäneen vuoden 2012 aikana. Kansallisen täytäntöönpanon arvioitu määräaika on 18 kuukautta.

Eduskunnan informointi: U 55/2010 vp, annettu 27.1.2011. U-jatkokirje annettiin 7.9.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: EU-työryhmä työskentelystä vastaa poliisi-osaston virkamies. Ehdotusta valmistellaan eri ministeriöiden virkamiehistä koostuvassa ryhmässä pääasiassa kirjallisesti. Tarvittaessa pidetään myös erillisiä valmistelukoukua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Asetus liittyy muiden ministeriöiden toimialaan. Nämä ministeriöt ovat sosiaali- ja terveysministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä valtiovarainministeriö (tulli). Lisäksi oikeusministeriö on mukana asian valmistelussa.

Kansallinen täytäntöönpano:

Tavoite: Tavoitteena on selvittää ja toteuttaa asetuksen mahdollisesti aiheuttamat kansallisen lainsäädännön muutostarpeet. Muutostarpeet voivat kohdistua myös jonkun toisen ministeriön vastuulla olevaan lakiin.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettamiskausi: syksy 2012.
- Ehdotusten valmistumisajankohta: kevät 2013.
- Lausuntokierroksen ajankohta: syksy 2013.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: syksy 2013.
- Lainsäädännön voimaantulo: syksy 2013 - kevät 2014.

Organisointi: Alustava suunnitelma:

- Työryhmä/tiimi/virkatyö, mukana ne ministeriöt, joiden toimialaan asetus kuuluu.
- Sisäasiainministeriön valmisteluresurssit hankkeessa: yhteyshenkilö

Osallisuus ja viestintä: Alustava suunnitelma: Kun asetuksen tarkka sisältö on selvillä, edellä mainittu kansallinen valmisteluryhmä selvittää myös tarvetta kohderyhmien koulutukseen sekä viestintää.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: EU-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta. Kansallisiin lakeihin sen johdosta mahdollisesti tehtävät muutokset eivät enää edellytä mittavaa vaikutusten arviointia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568

Ehdotus direktiiviksi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumista, tutkimista, selvittämistä ja syytteenpanoa tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on käsitellä direktiiviehdotus (COM(2012) 10 final) yhdessä yleistä tietosuoja-asetusta koskevan komission ehdotuksen (COM(2012) 11 final) kanssa neuvoston tietosuojatyöryhmässä arviolta vuoteen 2014 mennessä.

Aikataulu: Komission säädösehdotus on annettu tammikuussa 2012. Työryhmäkäsittely on hidasta ja aikataulu on siten epävarma.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle on annettu U-kirje.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies osallistuu EU:n työryhmätyöskentelyyn yhdessä OM:n vastuuvirkamiesten kanssa. OM:llä on päävastuu koko säädöspaketista.

Kansallinen täytäntöönpano

Kansallisen täytäntöönpanon aikataulu on vielä epävarma. Säädöspaketti edellyttää uutta lainsäädäntöä ja muutoksia erityislainsäädäntöön.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Tietosuoja-asetus koskee koko valtionhallintoa. Direktiiviehdotus koskee erityisesti myös rajavartiolaitos-osastoa.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Virpi Koivu, puh. 071 878 8592

PELASTUSOSASTO

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös unionin pelastuspalvelumekanismista (EU/2011/2079)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoitteena on parantaa pelastuspalveluyhteistyötä ja -avunantoa suurissa hätätilanteissa sekä säätää EU:n pelastuspalveluyhteistyön rahoituksesta vuosina 2014-2020.

Komissio on tehnyt ehdotuksen päätökseksi joulukuussa 2011. Päätös on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2014 alusta lukien.

Eduskunnan informointi: U 22/2012

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan pelastusosastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmäkäsittelyyn.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei suoranaisesti.

Kansallinen täytäntöönpano

Ei erillistä kansallista täytäntöönpanoa.

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Metso, p. 071 878 8442, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 878 8431.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Työnantajasanctiodirektiivi

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavien seuraamusten säätämisestä

Direktiivin tarkoituksena on jäsenvaltioiden nykyisiä toimia kehittämällä varmistaa, että kaikki EU:n jäsenmaat luovat samantyyppisen laitonta työtä koskevan sanktiojärjestelmän sekä panevat sanktiojärjestelmän tehokkaasti täytäntöön. Tavoitteena on näin vähentää laitonta maahanmuuttoa, halvan työnvoiman käytöstä aiheutuvaa riistoa sekä vääristymää yritysten väliselle kilpailulle. Lisäksi tavoitteena on antaa selkeä viesti EU:n aktiivisista toimista laitonta työntekoa vastaan. Direktiiviehdotuksen keskeinen säännös sisältää yleisen kiellon ottaa palvelukseen sellaisia kolmansien maiden kansalaisia, joilla ei ole oikeutta oleskella EU:n alueella.

Direktiivi on hyväksytty 18.6.2009 (2009/52/EY). Määräaika direktiivin kansalliselle voimaansaattamiselle oli 20.7.2011.

Kansallinen täytäntöönpano
(SM031:00/2010)

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan.

Organisointi: Täytäntöönpano edellyttää usean eri ministeriön toimialaan kuuluvia lainsäädäntömuutoksia ja toimenpiteitä (sisäasiainministeriö, työ- ja elinkeinoministe-

riö, oikeusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö). Hankkeen valmistelijat ovat pitäneet aktiivisesti yhteyttä ko. ministeriöiden vastuuvalmistelijoihin ja koordinoineet valmistelua tältä osin. Hankkeessa on valmisteltu eri ministeriöiden yhteinen esitys.

Aikataulu:

- Hanke on asetettu 5.5.2010
- Lausuntokierros: 31.3.-13.5.2011
- Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 9.2.2012 (HE 3/2012 vp)
- Voimaantulo: Keväällä 2012

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hanke vaikuttaa usean eri ministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön. Työmarkkinaosapuolet ovat osallistuneet aktiivisesti direktiivin valmisteluihin ja valmistelu joidenkin keskeisten osien osalta on tehty kolmikan-
taisesti. Rikosoikeudellinen osuus kuuluu oikeusministeriön toimialaan.

Esitysluonnoksesta on pyydetty keväällä 2011 lausunnot 31 valtionhallinnon, tuomiois-
tuinten, kuntien ja järjestöjen edustajalta. Lausuntoja saatiin kaikkiaan 24 kappaletta, ja
ne on otettu huomioon jatkovalmistelussa.

Esitystä on käsitelty ulkomaalaisten työntekijäin työsuhde- ja oleskelulupa-asioiden
neuvottelukunnassa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Keskeiset vaikutukset ilmenevät työ- ja elin-
keinoministeriön toimialalla. Sisäasiainministeriön toimialalla vaikutukset ovat vähäi-
set.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto ja rajavartiolaitos

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tero Mikkola, puh. 071 878 8617, osastosihteeri Anniina
Hakala puh. 071 878 8621

Pitkään oleskelleiden direktiivin muutos

EU-säädös

*Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/51/EU neuvoston direktiivin
2003/109/EY muuttamisesta sen soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kansainvä-
listä suojelua saavia henkilöitä.*

Pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta annettua neuvoston
direktiiviä 2003/109/EY ei sovelleta kansainvälistä suojelua saaviin henkilöihin. Direk-
tiivillä 2011/51/EU soveltamisalaa on laajennettu koskemaan myös heitä.

Direktiivi on annettu 11.5.2011 ja se on saatettava kansallisesti voimaan viimeistään 20.5.2013.

Kansallinen täytäntöönpano:
(SM02:00/2012)

Tavoite: Tehtävänä on valmistella tarvittavat ehdotukset ulkomaalaislain muuttamiseksi siten, että lain säännökset vastaavat annettua direktiiviä.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hanke on asetettu 17.1.2012
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: syksy 2012
- lainsäädännön voimaantulo: kevät 2013

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osaston johdolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen valmistelun aikana kuullaan poliisiosaston, Rajavartiolaitoksen ja Maahanmuuttoviraston edustajia ja tarpeen mukaan kansalaisjärjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Muutoksella ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Vaikutukset maahanmuuttoon ovat käytännössä vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Mahdollisesti poliisiosasto ja rajavartiolaitos.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

Yhdistelmä lupadirektiivi

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/98/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työsken- telyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (yhdistelmä lupadirektiivi);

Direktiivin tavoitteena on antaa yleiset puitteet oikeudenmukaiselle ja oikeuksiin perustuvalle lähestymistavalle työperäisessä maahanmuutossa. Direktiivi ei puutu jäsenmaiden maahantulon edellytyksiin, vaan sen tarkoituksena on yksinkertaistaa työperäisen maahanmuuton lupaprosessia sekä kaventaa työperäisten oikeuksien eroa jäsenvaltiossa jo laillisesti asuvien kolmannen maan kansalaisten ja oman väestön välillä.

Direktiivi on annettu 13.12.2011 ja se on saatettava kansallisesti voimaan viimeistään 25.12.2013.

Kansallinen täytäntöönpano
(SM011:00/2012)

Tavoite: Saatetaan sisäasiainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, valtiovarainministeriön sekä ympäristöministeriön hallinnonalan säädökset vastaamaan direktiivin sisältöä.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osastolla muuttoliikkeyksikön johdolla. Muut hankkeen valmistelijat tulevat sosiaali- ja terveysministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, ympäristöministeriöstä, valtiovarainministeriöstä ja Maahanmuuttovirastosta.

Aikataulu:

- Hanke on asetettu 15.3.2012
- Lausuntokierros: kevät 2013
- HE:n antamisajankohta: syksy 2013
- Voimaantulo: joulukuu 2013

Osallisuus ja viestintä: Hanke vaikuttaa usean ministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Keskeiset vaikutukset ilmenevät sosiaali- ja terveysministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimialoilla. Sisäasiainministeriön toimialalla vaikutukset ovat vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei. Lopullinen arvio on tehtävä muissa ministeriöissä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskeniemi, puh. 071 878 8615

Määritelmädirektiivi

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittämiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle (uudelleenlaadittu)

Direktiivi on annettu 13.12.2011 (2011/95/EU). Kansallinen täytäntöönpano tulee suorittaa viimeistään 21.12.2013.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä 22.12.2009 (U 88/2009).

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivin muutokset kansallisesti voimaan.

Aikataulu:

- Hankkeen asettaminen: kevät 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle: syksy 2013
- Voimaantulo: 2014

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämis- ja EURODAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähekkäin, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla. Työhön osallistuvat asiantuntijat sosiaali- ja terveysministeriöstä, oikeusministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta sekä keskeisistä järjestöistä.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeinen viranomaistaho maahanmuutto-osaston lisäksi on Maahanmuuttovirasto. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Säädös ei edellyttäne mittavia lainsäädännön muutoksia, joten vaikutuksetkin ovat vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tiina Palonen-Roihupalo, puh. 071 878 8629.

Vastaanottodirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (muutosehdotus)

Ehdotuksen tavoitteena on varmistaa entistä korkeatasoisemmat vaatimukset kansainvälistä suojelua tarvitsevien henkilöiden kohtelulle ja vähentää turvapaikanhakijoiden liikkumista jäsenvaltiosta toiseen. Ehdotuksella pyritään lisäksi määrittelemään vas-

taanottodirektiivin soveltamisala selkeästi, helpottamaan turvapaikanhakijoiden pääsyä työmarkkinoille ja varmistamaan riittävät vastaanotto-olosuhteet sekä muita heikommassa asemassa olevien henkilöryhmien tarpeiden huomioon ottaminen. Lisäksi varmistetaan säilöönoton rajoittaminen poikkeustapauksiin ja lujitetaan säilöön otettujen turvapaikanhakijoiden oikeusturvaa.

Komissio antoi ehdotuksen 3 päivänä joulukuuta 2008 (KOM (2008) 815 lopullinen). Komissio antoi 1.6.2011 uuden, muutetun ehdotuksen (KOM(2011) 320 lopullinen), jonka käsittely turvapaikkatyöryhmässä alkoi kesällä 2011. Direktiivi on tarkoitus hyväksyä vuoden 2012 aikana yhdessä muiden yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän muodostavien säädösten kanssa.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 23/2009 vp) ja U-jatkokirjelmä 30.6.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto (säilöön ottaminen)

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Tehtävänä on valmistella tarvittavat ehdotukset ulkomaalaislain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain muuttamiseksi siten, että lain säännökset vastaavat annettua direktiiviä.

Aikataulu: Direktiivi edellyttäneen vähäisiä ulkomaalaislain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain muutoksia. Hanke käynnistyy heti, kun Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat päässeet yhteisymmärrykseen direktiivin sisällöstä, todennäköisesti aikaisintaan loppuvuonna 2012.

- Hankkeen asettaminen vuonna 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle vuonna 2014
- Voimaantulo vuonna 2014.

Organisointi:

Hanke valmistellaan maahanmuutto-osastolla kansainvälinen suojelu -yksikön johdolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnonalan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartiolaitoksen ja Maahanmuuttoviraston sekä oikeusministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja vähemmistövaltuutetun toimiston, vastaanottokeskusten ja järjestöjen kanssa. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Lainmuutostarpeet on arvioitavissa määrältään vähäisiksi. Kyse on nykyisten säännösten täsmentämisestä.

Suhde talousarvioon: Mahdollisesti. Lopullinen arvio on tehtävissä vasta, kun direktiivin sisällöstä on sovittu.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto ja rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Salla Konsti, puh. 071 878 8628.

Vastuunmäärittämisasetus (Dublin II)

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus neuvoston asetukseksi niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio (muutosehdotus)

Ehdotuksen päätavoitteena on tehostaa Dublin-järjestelmää ja parantaa järjestelmän piiriin kuuluville henkilöille myönnettävän suojelun tasoa. Tarkoituksena on lyhentää käsittelyaikoja ja säästää jäsenvaltioiden resursseja sekä pyrkiä käsittelemään paremmin tilanteita, joissa jonkin jäsenvaltion vastaanottojärjestelmään ja/tai turvapaikkamenettelyyn kohdistuu erityisiä paineita. Ehdotuksella saatetaan lisäksi vastuunmäärittämisasetus vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Komissio antoi ehdotuksen 3.12.2008 (KOM (2008) 820 lopullinen). Ehdotuksen käsittely neuvostossa on vielä kesken. Asetus tulee hyväksytyksi vuoden 2012 aikana yhdessä muiden yhteisin eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän muodostavien säädösten kanssa.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 22/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa voimaan mahdolliset asetuksesta aiheutuvat kansallisten säännösten muutokset.

Aikataulu: Asetus edellyttäneen vähäisiä ulkomaalaislain muutoksia, jotka on tarkoitus saattaa voimaan asetuksen tullessa voimaan. Hanke käynnistyy heti, kun

neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat päässeet asetuksen sisällöstä yhteisymmärrykseen, todennäköisesti aikaisintaan loppuvuonna 2012.

- Hankkeen asettaminen kevät 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle syksy 2013
- Voimaantulo 2014

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämis- ja EURODAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähekkäin, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osaston johdolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnonalan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartio-osaston ja Maahanmuuttoviraston kanssa sekä muista ministeriöistä ainakin oikeusministeriön kanssa. Hankkeen yhteydessä on tarpeen kuulla viranomaisten lisäksi myös turvapaikanhakuprosessissa toimivia järjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Lainmuutostarpeet on arvioitavissa määrällään vähäisiksi. Kyse on nykyisten säännösten täsmentämisestä ja eräiden nykyisen käytäntöjen saattamisesta lain tasolle. Asetus voi kuitenkin edellyttää lisäresursseja turvapaikkatutkintaan, -päättökseen ja muutoksenhakuvaiheeseen.

Suhde talousarvioon: Mahdollisesti. Lopullinen arvio on tehtävissä vasta, kun asetuksen sisällöstä on sovittu.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter puh. 071 878 8633.

Eurodac -asetus

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen tehokkaaksi soveltamiseksi (muutosehdotus)

Ehdotuksen tarkoituksena on tehostaa vastuunmäärittämismenettelyä: mm. sormenjälkien ottamiselle asetetaan määräajat ja sormenjälkirekisteriin tallennettavia tietoja lisä-

tään. Myös tarpeettomien tietojen poistamista edistetään. Ehdotuksella saatetaan lisäksi asetus vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Ehdotus on annettu 3 päivänä joulukuuta 2008 (KOM(2008) 825 lopullinen). Käsittely on turvapaikkaprosessia koskevilta osin saatu lähes päätökseen. Euroopan parlamentti antoi ehdotuksen osalta lainsäädäntöpäätöslauselman 7.5.2009 (ensimmäinen käsittely).

Komissio antoi 10.9.2009 muutetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten. Ehdotuksen tavoitteena on antaa jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille sekä Europolille oikeus tutustua Eurodac-järjestelmän tietoihin terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi. Komissio antoi 11.10.2010 toisen muutetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten. Siinä lainvalvontaviranomaisille ei ehdotettu annettavaksi pääsyä sormenjälkijärjestelmään. Asian käsittely on kesken, koska komissio harkitsee vielä uuden muutetun ehdotuksen antamista asiaa liittyen.

Asetus tulee hyväksytyksi vuoden 2012 aikana yhdessä muiden yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän muodostavien säädösten kanssa.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä liittyen komission 3 päivänä joulukuuta 2008 antamaan ehdotukseen on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 21/2009 vp). U-kirjelmä komission muutetusta ehdotuksesta on annettu eduskunnalle 17.12.2009 (U 85/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa voimaan mahdolliset asetuksesta aiheutuvat kansallisten säännösten muutokset.

Aikataulu: Eurodac-asetuksen käsittely on turvapaikkaprosessia koskevilta osin saatu lähes päätökseen. Asetuksen jatkokäsittely liittyy pääasiassa lainvalvontaviranomaisten pääsyyn EURODAC sormenjälkirekisteriin.

Asetus edellyttäneen hyvin vähäisiä ulkomaalaislain muutoksia, jotka on tarkoitus saattaa voimaan asetuksen tullessa voimaan. Hanke käynnistyy heti, kun neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat päässeet asetuksen sisällöstä yhteisymmärrykseen, todennäköisesti aikaisintaan vuoden 2012 lopulla.

- Hankkeen asettaminen: kevät 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle: syksy 2013

- Voimaantulo: 2014

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämis- ja EUODAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähekkäin, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Mahdolliset ulkomaalaislain muutokset valmistellaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnonalan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartiolaitoksen ja Maahanmuuttoviraston kanssa. Hankkeen yhteydessä on tarpeen kuulla viranomaisista lisäksi myös turvapaikanhakuprosessin kanssa toimivia järjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Mahdolliset ulkomaalaislain muutostarpeet on arvioitavissa määrältään hyvin vähäisiksi. Taloudellisia vaikutuksia ei todennäköisesti ole.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: Ulkomaalaislain muuttamisen osalta ei.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

Päätös Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta

EU-säädöksen valmistelu

Komission ehdotus Euroopan pakolaisrahastoa koskevan päätöksen muuttamisesta

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta vuosiksi 2008-2013 osana yhteisvastuuta ja maahanmuuttovirtojen hallintaa koskevaa yleisohjelmaa tehdyn päätöksen N:o 573/2007/EY muuttamisesta

Euroopan parlamentin kanta vahvistettu 18.5.2010 ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta vahvistettu 8.3.2012.

Eduskunnan informointi: E-kirjelmä EU:n uudelleensijoittamisohjelmasta on annettu eduskunnalle 12.10.2009 (E 130/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: kansainvälisten asioiden yksikkö

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Ei edellytä kansallisia voimaansaattamistoimenpiteitä. Päätökseen tehtävät muutokset huomioidaan pakolaisrahaston kansallisessa toimeenpanossa.

Aikataulu: Päätös huomioidaan pakolaisrahaston kansallisessa toimeenpanossa sen tultua voimaan.

Organisointi: Toteutetaan virkatyönä kansainvälisten asioiden yksikössä, joka toimii rahaston kansallisena vastuuviranomaisena.

Osallisuus, viestintä: Hankeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat kansainvälisten asioiden yksikkö ja maahanmuutto-osasto.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Päätöksellä ei arvioida olevan erityisiä vaikutuksia.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: kansainvälisten asioiden yksikkö

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Arja Kekkonen, puh. 071 878 8627
Ylitarkastaja Tiina Palonen-Roihupalo, puh. 071 878 8629.

Turvapaikkamenettelydirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista

Komissio ehdottaa voimassa olevan menettelydirektiivin säädösten täsmentämistä ja hakijoiden oikeusturvan lisäämistä.

Direktiiviehdotus on annettu 20.10.2009 (KOM (2009) 554 lopullinen). Komissio antoi 1.6.2011 uuden, muutetun ehdotuksen (KOM(2011) 319 lopullinen), jonka käsittely turvapaikkatyöryhmässä alkoi kesällä 2011. Direktiivi on tarkoitus hyväksyä vuoden 2012 aikana yhdessä muiden yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän muodostavien säädösten kanssa.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä 22.12.2009 ja jatkokirjelmä 30.6.2011 (U 87/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivin muutokset kansallisesti voimaan.

Aikataulu: Direktiivi on tarkoitus hyväksyä vuoden 2012 aikana, todennäköisesti aikaisintaan vuoden lopulla.

- Hankkeen asettaminen kevät 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle syksy 2013
- Voimaantulo 2014

Jos määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivit sekä vastuunmäärittämis- ja EURODAC-asetukset hyväksytään ajallisesti lähekkäin, on tarkoituksenmukaista valmistella tarvittavat lainmuutokset samassa hankkeessa.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkатыönä maahanmuutto-osastolla. Työhön osallistuvat asiantuntijat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta, sosiaali- ja terveysministeriöstä, oikeusministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta, vähemmistövaltuutetun toimistosta ja eräistä järjestöistä.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeinen viranomaistaho maahanmuutto-osaston lisäksi on Maahanmuuttovirasto. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutuksia arvioidaan alustavasti EU-prosessin kuluessa. Direktiivin hyväksymisen jälkeen selvitetään kansallisen täytäntöönpanon vaihtoehdot ja vaikutukset.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

Kausityöntekijädirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityötä varten

Tavoitteena on nopeutetun maahanpääsymenettelyn luominen kolmansista maista tuleville kausityöntekijöille sekä kausityöntekijöiden maassa oleskelun edellytysten ja heidän oikeuksiensa määrittäminen.

Ehdotus on annettu 13.7.2010 (KOM(2010) 379 lopullinen). Käsittely neuvostossa on edelleen käynnissä.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 7.10.2010 (U 33/2010 vp)

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asian valmistelu- ja koordinoituvastuu on maahanmuutto-osastolla, mutta ongelmallisimmat sisältökysymykset liittyvät työ- ja elinkeinoministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan. Viisumikysymysten vuoksi myös ulkoasiainministeriö osallistuu hankkeeseen. Direktiivi edellyttää laajalaisuutensa vuoksi tavanomaista laajempaa ja työläämpää yhteensovittamista. Useat kysymykset edellyttävät kolmikantavalmistelua. Parlamenttivaikuttaminen edellyttää huomattavaa panosta.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan

Aikataulu: Direktiivi hyväksytään aikaisintaan vuonna 2012. Tavanomainen kansallisen täytäntöönpanon määräaika tämän jälkeen on kaksi vuotta. Direktiivi on pantava täytäntöön aikaisintaan 2014.

- Hankkeen asettaminen vuonna 2013
- Esitys eduskunnalle vuonna 2014
- Voimaantulo 2014

Organisointi: Direktiivin edellyttämä kannanmuodostus ja myöhemmin täytäntöönpano valmistellaan yhdessä kolmen muun ministeriön kanssa. (ulkoasiainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö).

Osallisuus ja viestintä: Työmarkkinaosapuolet ovat olleet hyvin aktiivisia. Useat kysymykset ovat sellaisia, että niitä on perinteisesti valmisteltu kolmikantakokoonpanossa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat alustavan arvion mukaan sisäasiainministeriön, ulkoasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriöiden toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Erityisasiantuntija Harri Sivula puh. 071 878 8623

Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä

Ehdotuksen tavoitteena on selkeyttää ja yhtenäistää yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskevia lupamenettelyjä. Direktiiviehdotus on annettu 13.7.2010, KOM (2010) 378.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annettu eduskunnalle 14.10.2010 (U 36/2010vp) ja jatkokirjelmä 11.1.2012.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osastolla, jonka edustaja osallistuu neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan.

Aikataulu: Direktiiviä käsitellään maahanmuuttotyöryhmässä. Direktiivi hyväksyttäneen aikaisintaan vuoden 2012 lopussa.

- Hankkeen asettaminen 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle 2014
- Voimaantulo 2014

Organisointi: Sovitaan muiden ministeriöiden (ulkoasiainministeriö, työ- ja elinkeino-ministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö) kanssa.

Osallisuus ja viestintä: Työmarkkinaosapuolten osallisuus valmistelussa lienee tarpeen.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat alustavan arvion mukaan sisäasiainministeriön lisäksi ulkoasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Mirkka Mykkänen, puh. 071 878 8618 ja erityisasiantuntija Harri Sivula puh. 071 878 8623.

RAJAVARTIO-OSASTO

Schengenin rajasäännösten muutos (SBC-asetus)

(EU/2011/0837)

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotuksen tarkoituksena on selventää nykyistä asetusta ja poistaa eräitä sen tulkinnanvaraisuuksia ja siten joustavoittaa ja nopeuttaa rajatarkastuksia. Ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan teknisiä. Lisäksi esitetään maantiiliikenteen yhteisiä rajatarkastuksia koskevia kolmansien maiden kanssa tehtäviä sopimuksia koskevaa sääntelyä. KOM(2011) 118, 10.3.2011

Käsittely neuvoston työryhmässä on päättynyt, ja neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa alkoivat huhtikuussa 2012.

Eduskunnan informointi: U 15/2011 vp, 1.6.2011

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmäkäsittelyyn. Tarvittaessa ulkoasiainministeriö ja oikeusministeriö osallistuvat kannanmuodostukseen.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto

Kansallinen täytäntöönpano

Tarvittavat kansalliset täytäntöönpanotoimet arvioidaan tarkemmin asetuksen hyväksymisen jälkeen. Asetus ei tässä vaiheessa näytä edellyttävän kansallisia voimaansaattamistoimenpiteitä.

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, p. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

Euroopan rajojenvalvontajärjestelmää koskeva asetus (Eurosur)

(EU/2011/2047)

EU-säädöksen valmistelu

Säädöspohja jo käynnissä olevalle järjestelmähankkeelle, jonka tarkoituksena on EU-jäsenmaiden rajojen valvontaan liittyvän yhteistyön ja tietojen vaihdon tehostaminen sekä tilannekuvan parantaminen. KOM(2011) 873, 12.12.2011

Eduskunnan informointi: U 12/2012 vp, 1.3.2012

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Tarvittaessa poliisiosasto ja oikeusministeriö osallistuvat kannanmuodostukseen.

Kansallinen täytäntöönpano

Asetusehdotuksen käsittelyyn EU:ssa on varattava aikaa vähintään vuosi. Kansallinen täytäntöönpanohanke asetettaneen syksyllä 2013.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, p. 071 872 1132, ylitarastaja Anne Ihanus p. 071 872 1607

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Arviointiasetus

EU-säädöksen valmistelu:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arviointimekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten

Tavoitteena on säätää uudesta Schengenin arviointimekanismista, jolla pyritään varmistamaan Schengenin säännösten avoin, tehokas ja johdonmukainen täytäntöönpano. Lisäksi säädöksessä otetaan huomioon oikeustilassa tapahtuneet muutokset sen jälkeen, kun Schengenin säännöstö sisällytettiin osaksi Euroopan unionia.

Komissio on 16.9.2011 antanut lainsäädäntöehdotuspaketin, johon sisältyy tiedonanto ja muutettu arviointiasetusehdotus (ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten) sekä asetusehdotus Schengenin rajasäännösten muuttami-

sesta (ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 562/2006 muuttamisesta rajavalvonnan väliaikaista palauttamista sisärajoille poikkeuksellisissa olosuhteissa koskevien yhteisten sääntöjen vahvistamiseksi).

Aikataulu: Säädösehdotuksesta on keskusteltu työryhmätasolla kevästä 2009 alkaen. Keskusteluissa päätettiin syksyllä 2009 jäädä odottamaan komission uutta ehdotusta. Komissio on antanut uuden ehdotuksen syksyllä 2010. Ehdotusta on käsitelty työryhmätasolla loppuvuoden 2010 ja alkuvuoden 2011 aikana. Komissio on esitellyt uuden lainsäädäntöehdotuspaketin oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa syksyllä 2011, jonka jälkeen lainsäädäntöehdotuspakettia on käsitelty työryhmätasolla. Lainsäädäntöehdotuspaketin valmistelu päättynee aikaisintaan syksyllä 2012.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annettiin eduskunnalle 20.5.2009 (U 40/2009 vp). Komission syksyllä 2011 antamasta lainsäädäntöehdotuspaketista on annettu eduskunnalle U-jatkokirjelmä 2.11.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Suomen kantojen koordinointi on sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön vastuulla. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotuspaketti, jossa on sovitettava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä ulkoasiainministeriön ja oikeusministeriön kannat. Työryhmään osallistuu kaksi virkamiestä sisäasiainministeriöstä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan ja ulkoasiainministeriön, oikeusministeriön sekä valtiovarainministeriön ja tullin toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano:

Arviointiasetus ei edellytä kansallisia lainsäädäntötoimia, mutta Schengenin rajasäännösten muuttaminen saattaa aiheuttaa kansallisen lainsäädännön muutostarpeita.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Päivi Pietarinen puh. 071 878 8257

Eurodac-asetus

EU-säädöksen valmistelu:

Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen tehokkaaksi soveltamiseksi.

Muutetun ehdotuksen tavoitteena on antaa jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille sekä Europolille oikeus tutustua Eurodac-järjestelmän tietoihin terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi. Ehdotuksen kanssa samaan aikaan on annettu ehdotus neuvoston päätökseksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin oikeudesta pyytää sormenjälkitietojen vertailua Eurodac-tietojen kanssa lainvalvontatarkoituksia varten (Eurodac-lainvalvontapäätös). Päätökseen sisältyvät yksityiskohtaiset säännökset koskien oikeutta tutustua tietoihin lainvalvontatarkoituksia varten.

Aikataulu: Komissio antoi muutetun ehdotuksen Eurodac-asetukseksi 10.9.2009. Komissio on antanut uuden asetusehdotuksen syksyllä 2010. Eurodac-asetuksen käsittely on turvapaikkaprosessia koskevilta osin saatu lähes päätökseen. Asetuksen jatkokäsittely liittyy pääasiassa lainvalvontaviranomaisten pääsyyn EURODAC sormenjälkirekisteriin. Asetus tulee hyväksytyksi vuoden 2012 aikana yhdessä muiden yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän muodostavien säädösten kanssa.

Eduskunnan informointi: U-jatkokirjelmä annettiin eduskunnalle 17.12.2009 (U-kirjelmä annettu 26.3.2009; U 21/2009 vp).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Maahanmuutto-osaston edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotus, jossa on yhteen sovitettava sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartiolaito- ja maahanmuutto-osasto) sekä oikeusministeriön kannat. Maahanmuutto-osasto osallistuu hankkeen valmisteluun, ja kansallinen täytäntöönpano on osaston vastuulla. Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi ehdotuksen kansallista valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartiolaito- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano:

Asetusehdotus voi aiheuttaa vähäisiä muutostarpeita ulkomaalaislakiin. Kuuluu maahanmuutto-osaston toimialaan.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Maarit Nikander puh. 071 878 8255.

Eurodac-lainvalvontapäätös

EU-säädöksen valmistelu:

Ehdotus neuvoston päätökseksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin oikeudesta pyytää sormenjälkitietojen vertailua Eurodac-tietojen kanssa lainvalvontatarkoituksia varten

Ehdotuksen tavoitteena on luoda yksityiskohtaiset säännökset jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten sekä Europolin oikeudesta tutustua Eurodac-järjestelmän tietoihin lainvalvontatarkoituksia varten terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi.

Aikataulu: Komissio antoi ehdotuksen neuvoston päätökseksi 10.9.2009. Ehdotuksen käsittely aloitettiin neuvoston poliisiyhteistyöryhmässä syyskuussa 2009. Ehdotuksen käsittely kuitenkin keskeytettiin Lissabonin sopimuksen tultua voimaan joulukuun alussa 2009. Ehdotuksen oikeusperusta ja päätöksentekomenettely muuttuivat Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen ja komissio tulee antamaan päätöksestä uuden ehdotuksen. Ehdotuksen käsittely jatkuu, kun komissio antaa uuden ehdotuksen (ajankohdasta ei ole tietoa). Ehdotuksen kanssa samaan aikaan annettiin muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annettiin eduskunnalle 17.12.2009 (U 85/2009 vp).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Poliisiosaston edustaja osallistuu neuvoston poliisiyhteistyöryhmän kokouksiin. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotus, jossa on sovitettava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä oikeusministeriön kannat. Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi ehdotuksen kansallista valmistelua.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan sekä oikeusministeriön toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano:

Tässä vaiheessa ei voida vielä arvioida kansallisen täytäntöönpanon tarvetta, koska uutta ehdotusta ei ole vielä saatu.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Maarit Nikander puh. 071 878 8255.

EU:n rahoituskautta 2014-2020 koskeva säädöshanke

EU-säädöksen valmistelu

EU:n rahoituskautta 2014-2020 koskevat säädösehdotukset maahanmuutto- ja sisäasioiden alalla:

- Turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 751 lopullinen)

- Sisäisen turvallisuuden rahaston ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 750 lopullinen)
- Sisäisen turvallisuuden rahaston poliisiyhteistyön, rikosten ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälinettä koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 753 lopullinen)
- Rahastojen yleisiä säännöksiä koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 752 lopullinen)

Aikataulu: Komissio antoi 15.11.2011 sisäasioiden rahoitusta kaudella 2014-2020 koskevat asetusehdotukset.

Asetusehdotusten käsittely on aloitettu neuvoston oikeus- ja sisäasioiden rahoitusta käsittelevässä ad hoc-työryhmässä tammikuussa 2012. Säädösehdotukset on tarkoitus hyväksyä vuoden 2013 loppuun mennessä.

Organisointi: Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi ehdotuksen kansallista valmistelua. Kyseessä on horisontaalinen hanke, jossa on sovittava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio-, maahanmuutto- ja pelastusosasto) sekä ulkoasiainministeriön, valtiovarainministeriön ja oikeusministeriön kannat.

Eduskunnan informointi: Asetusehdotuksista on annettu valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle 23.2.2012.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartio-, maahanmuutto- ja pelastusosastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Maarit Nikander puh. 071 878 8255

1.3. Kansainväliset sopimukset

POLIISIOSASTO

Suomen ja Yhdysvaltojen välinen rikostorjuntasopimus

Sopimus:

Suomen tasavallan ja Amerikan yhdysvaltojen välinen sopimus yhteistyön tehostamisesta rikollisuuden estämiseksi ja torjumiseksi (rikostorjuntasopimus) allekirjoitettiin maaliskuussa 2010. Sopimuksen tarkoituksena on tehostaa lainvalvontaviranomaisten yhteistyötä rikollisuuden, erityisesti terrorismin, estämiseksi ja torjumiseksi. Sopimus luo oikeudelliset puitteet sopimuspuolten välisen sormenjälkitietojen ja DNA-tunnisteiden vaihtamiselle sekä mahdollistaa myös muun yksittäistapauksessa ja kansallisen lainsäädännön puitteissa tapahtuvan tietojen toimittamisen vakavien rikosten ja terrorismirikosten estämiseksi.

Tietojen vaihtamisen teknisistä ja menettelyllisistä yksityiskohdista sovitaan erikseen sopimuspuolten viranomaisten välisissä täytäntöönpanosopimuksissa. Tiedonvaihto käynnistyy vasta täytäntöönpanosopimusten tekemisen jälkeen. Yhdysvallat on saattanut kansalliset toimenpiteensä päätökseen ja on toimittanut Suomelle siitä nootin kesäkuussa 2010.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM029:00/2010)

Organisointi: Virkamiesvalmistelu.

Aikataulu: Hanke on asetettu 1.3.2010. Hallituksen esitys (HE 187/2010 vp) Suomen tasavallan ja Amerikan yhdysvaltojen välillä yhteistyön tehostamisesta rikollisuuden estämiseksi ja torjumiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on annettu eduskunnalle loka-kuussa 2010. Eduskunta on hyväksynyt sopimuksen ja lakiehdotuksen 25.4.2012 (PeVL 1/2012 vp, HaVM 5/2012 ja EV 19/2012 vp). Sopimus ja sen voimaansaattamislaki saatetaan voimaan valtioneuvoston asetuksella.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Esitys oli lausuntokierroksella kesällä 2010.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Kansainvälisen sopimuksen voimaansaattaminen.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen p. 071 878 88563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

PELASTUSOSASTO

Sopimus lento- ja meripelastusyhteistyöstä arktisella alueella

Sopimus:

Sopimus lento- ja meripelastusyhteistyöstä arktisella alueella on allekirjoitettu Nuukissa 12.5.2011.

Kansallinen voimaansaattaminen (SM013:00/2011)

Tavoite: Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi lento- ja meripelastusyhteistyöstä arktisella alueella tehdyn sopimuksen. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Aikataulu: Hallituksen esitys (HE 17/2012 vp) annettiin eduskunnalle 22.3.2012. Sopimus hyväksyttäneen keväällä 2012 ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatetaan voimaan valtioneuvoston asetuksella viipymättä sen jälkeen, kun sopimuksen voimaantulopäivä on tiedossa (kesällä 2012).

Suhde talousarvioon: Ei välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Vastaanotetusta avusta on lähtökohtaisesti suoritettava korvaus. Avun pyytämisestä ja sen antamisesta pyynnön perusteella päätetään tapauskohtaisesti.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajan ylittämiseen liittyvien menettelytapojen osalta koskee Rajavartiolaitosta sekä kansainvälisen juridiikan ja menettelytapojen osalta ministeriön kansainvälisten asioiden yksikköä. Sopimuksen liitteessä (3) määritellään Rajavartiolaitos Suomen lento- ja meripelastuksen vastuuviranomaiseksi. Sopimuksella on liittymäkohtia useiden ministeriöiden toimialaan kuuluviin kysymyksiin.

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Metso, p. 071 878 8442, neuvotteleva virkamies Henri Helo, p. 071 878 8415, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 878 8431.

**Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saat-
taminen ajan tasalle**
(SM079:00/2009)

Sopimuksen valmistelu

Suomen ja Viron välillä 26.6.1995 allekirjoitettu sopimus (SopS 53 - 54/1996) uusitaan muun muassa EU-jäsenyyden edellyttämällä tarkistuksilla.

Organisointi: Sopimusta valmistellaan virkatyönä neuvotellen tekstistä Viron sisäasiainministeriön edustajien kanssa. Asianomaisilta ministeriöiltä hankitaan lausunnot.

Aikataulu: Asia on tullut vireille Viron Pelastusviraston aloitteesta. Vastuulliseksi tahoksi Virossa on sittemmin tullut sisäasiainministeriö. Uuden sopimuksen allekirjoittaminen ja voimaan saattaminen vuonna 2012.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Rajan ylittämiseen liittyvien menettelytapojen osalta asia koskee Rajavartiolaitosta sekä kansainvälisen juridiikan ja menettelytapojen osalta ministeriön kansainvälisten asioiden yksikköä. Sopimuksella on liittymäkohtia useiden ministeriöiden toimialaan kuuluviin kysymyksiin. Sopimuksen ulkopuolelle rajataan EU:n toimivaltaan kuuluvat, erityisesti rajan ylittämiseen ja tullimaksuihin liittyvät asiat.

Kansallinen voimaansaattaminen

Aikataulu: Suomen osalta voimaan saattaminen pyritään toteuttamaan vuonna 2012.

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Jukka Metso, puh. 071 878 8442 ja pelastusylitarkastaja Ilpo Helismaa, puh. 071 878 88452, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 87 88431.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Kansalaisuutta koskeva pohjoismainen yleissopimus

Sopimus:

Pohjoismaat aloittivat vuonna 2007 neuvottelut kansalaisuutta koskevan pohjoismaisen sopimuksen muuttamisesta. Kyseessä on sopimus Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä eräiden kansalaisuutta koskevien määräysten voimaansaattamisesta vuodelta 2002 (SopS 60/2003). Tarkoituksena on uudistaa sopimus siten, että se vastaa pa-

remmin pohjoismaissa voimassa olevia kansalaisuutta koskevia säännöksiä. Sopimus on allekirjoitettu 14.9.2010.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM064:00/2006)

Tavoite: Saattaa sopimus kansallisesti voimaan.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Aikataulu: Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 7.10.2011 (HE 70/2011 vp). Eduskunta on hyväksynyt sopimuksen ja lakiesityksen toukokuussa 2012 (PeVM 2/2012, EV 33/2012).

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Maahanmuutto-osaston ohella keskeinen viranomaistaho on Maahanmuuttovirasto, joka on osaston lisäksi osallistunut sopimuksen valmisteluun pohjoismaisessa työryhmässä. Sopimusluonnoksesta on ennen allekirjoitusta kuultu ulkoasiainministeriötä ja oikeusministeriötä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset on arvioitu sopimuksen neuvotteluvaiheessa. Sopimus ei aiheuta muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen, puh 071 878 8626

Takaisinottosopimus Venäjän kanssa. Täytäntöönpanopöytäkirjan voimaansaattaminen

Sopimus

Suomi ja Venäjä allekirjoittivat joulukuun 12 päivänä 2010 täytäntöönpanopöytäkirjan Euroopan yhteisön ja Venäjän federaation välillä 25.5.2006 tehdyn takaisinottosopimuksen toteuttamismenettelyistä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM:021:00/2011)

Tavoite: Saattaa täytäntöönpanopöytäkirja kansallisesti voimaan.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osaston johdolla. Hankkeessa on lisäksi edustajat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta ja kansainvälisten asioiden yksiköstä sekä ulkoasiainministeriöstä

Aikataulu:

- Lausuntokierros: kevät 2012
- Hallituksen esitys eduskunnalle kevät 2012
- Voimaan syksy 2012

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Pääsidosryhmät ovat olleet mukana neuvotteluissa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat viranomaisten väliin menettelyihin.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi; puh. 071 878 8615, osastosihteeri Anniina Hakala puh. 071 878 8621

Takaisinottosopimus Kosovon kanssa

Sopimus:

Takaisinottosopimuksen tavoitteena on helpottaa käytännön järjestelyjä laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden palauttamisasioissa. Sopimuksessa määritellään säännöt takaisinottoa koskevista edellytyksistä ja menettelystä, joilla laittomasti oleskeleva voidaan siirtää toiseen sopimusvaltioon.

Sopimus on allekirjoitettu 29.11.2011.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM020:00/2011)

Tavoite: Saattaa sopimus kansallisesti voimaan.

Organisointi: Keskeiset viranomaistahot ovat poliisiosasto, rajavartio-osasto, poliisihallitus, kansainvälisten asioiden yksikkö ja ulkoasiainministeriö

Aikataulu:

- Lausuntokierros kevät 2012
- Hallituksen esitys eduskunnalle syksy 2012
- Voimaan 2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Keskeiset sidosryhmät mukana neuvotteluissa. Lausuntokierros HE-vaiheessa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat viranomaisten väliin menettelyihin.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää (sopimuksen muutos)

Sopimuksen valmistelu

Tavoitteena on valmistella ja koordinoida Suomen ja Uuden-Seelannin välisen työlomajärjestelyjä koskevan sopimuksen muuttaminen. Neuvotteluvaihe on lopuillaan.

Organisointi, resurssit sopimusneuvotteluissa: Työ tehdään virkatyönä tiimityönä yhteistyössä ministeriön kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö

Kansallinen voimaansaattaminen (SM068:00/2009)

Tavoite: Saattaa sopimusmuutos kansallisesti voimaan

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä kansainvälisten asioiden yksikön ja maahanmuutto-osaston yhteistyönä.

Aikataulu:

- Sopimuksen allekirjoitus syksyllä 2012.
- Hallituksen esitys eduskunnalle syysistuntokaudella 2012.
- Sopimus voimaan alkuvuonna 2013

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sopimus liittyy välillisesti työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutusten ei oleteta olevan kovin merkittäviä.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615.

Työlomajärjestely Kanadan kanssa

Sopimuksen valmistelu:

Kanadalla on tällä hetkellä työlomajärjestelysopimuksia 20 maan kanssa, joista 13 on EU –maita, ja 10 sopimusta on neuvotteluvaiheessa. Pohjoismaista ainoastaan Suomella ja Islannilla ei ole virallista sopimusta. Vuonna 2009 Kanada solmi sopimuksia mm. Viron, Hong Kongin, Liettuan, Slovenian ja Espanjan kanssa. Ohjelmakategorioita on kolme ja mahdollinen sopimus Suomen kanssa voisi sisältää kaikkia tai valittuja kategorioita: *Working Holiday* (suunnattu 18-35 vuotiaille, jotka haluavat matkustaa toisessa maassa ja täydentää matkavarojaan tilapäisellä keikkatyöllä, useimmiten low skill -työpaikoissa), *Young Professional/Young Worker Opportunities* (tarkoitettu 18-35 vuotiaille nuorille, jotka haluavat saada opintoihinsa tai uraansa liittyvää ammatillista työkokemusta ulkomailla) ja *International Co-operative Education* (ohjelma tarkoitettu pääsääntöisesti opiskelijoille, joiden tutkinto vaatii alan työharjoitteluosuuden).

Aikataulu: Sopimusneuvottelut Kanadan kanssa on aloitettu. Allekirjoitus syksyllä 2013.

Organisointi: Keskeiset viranomaistahot ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi, rajavartiolaitos, kansainvälisten asioiden yksikkö, ulkoasiainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartiolaitos, kansainvälisten asioiden yksikkö.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM063:00/2010)

Tavoite: Saattaa sopimusmuutos kansallisesti voimaan

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä maahanmuutto-osastolla yhteistyössä kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Aikataulu:

- Sopimuksen allekirjoitus alkuvuonna 2013
- Hallituksen esitys keväällä 2013
- Voimaan alkuvuonna 2014

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sidosryhmiä (OKM, STM, TEM, CIMO jne.) kuullaan neuvottelujen aikana ja HE-lausuntokierroksella.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat nuoriin ihmisiin, jotka haluavat liikkua Kanadan ja Suomen välillä. Määrät eivät muodostune merkittäviksi, joten vaikutukset ovat vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

2. LÄHIAIKOINA KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

2.1. Lähiaikoina käynnistyvät kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Rahanpesulainsäädännön muutostarpeet (HO)

Tavoite: Rahanpesun ja terrorismin estämisestä ja selvittämisestä annetun lain ajantasaistaminen. Arvioidaan mm. salassapitosäännösten muutostarpeet sekä selvitetään edellytykset käyttää tietoja muuhun käyttötarkoitukseen kuin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi ja selvittämiseksi (esimerkiksi verovalvonta). Lisäksi arvioidaan edellytykset liiketoimien jäädytysajan pidentämiseksi sekä tehdään muut tarpeelliset muutokset.

Aikataulu: Selvityshanke käynnistyy vuonna 2012 ja valmistuu vuoden 2013 loppuun mennessä. Hankkeen aikataulu on sidoksissa harmaan talouden torjuntaan liittyvään hankekokonaisuuteen. Esiselvitysten perusteella käynnistetään mahdolliset lainsäädäntöhankkeet.

Organisointi: Esiselvityshanke/hankkeet, joiden perusteella mahdolliset lainsäädäntöhankkeet.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valtiovarainministeriö, Keskusrikospoliisin rahanpesun selvittelykeskus, rahanpesulaissa tarkoitetut ilmoitusvelvolliset.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 2. luku talouspolitiikka. Tehostettu harmaan talouden torjunta. Viranomaisten väliset tiedonvaihdon esteet puretaan ja tarvittavat viranomaisrekisterit saatetaan joustavasti harmaan talouden torjuntaviranomaisten käyttöön. Parannetaan rekisteritietojen ajantasaisuutta ja saatavuutta. Ulkomaalaisrekisterinpitäjien tiedonsaantioikeuksia laajennetaan. Rahanpesun torjunnassa saatujen valvontatietojen käyttö mahdollistetaan myös verovalvonnassa.

Yhteyshenkilöt: ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Arpajaislain tarkistaminen (HO)

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on arvioida arpajaislain rahapelejä, tavara-arpajaisia, bingopelejä sekä arvauskilpailuja koskevien säännösten ajantasaistamistarpeet. Laaditaan erillinen arviomuistio ulkomaille tapahtuvasta pelaamisen rajoittamisesta.

Samalla valmistellaan arpajaislain jo voimaantulleista muutoksista johtuvat tarpeelliset muutokset arpajaisista annettuun valtioneuvoston asetukseen (1345/2001).

Aikataulu: Arviomuistio ulkomaille tapahtuvasta pelaamisen rajoittamisesta keväällä 2012. Esiselvityshanketta tukemaan perustetaan tarvittavat työryhmät syksyllä 2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan tarvittavat lausuntokierrokset.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten ja arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman kirjaus kohdassa 5 nykyisen rahapeli-monopolijärjestelmän säilyttämisestä sekä kohdan 7 kirjaukset toimien tehostamisesta koko väestön sekä erityisesti lasten ja nuorten suojelemiseksi rahapeliongelmien aiheuttamilta haitoilta ja nykyisen rahapeli-yksinoikeusjärjestelmän kehittämisestä.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8573, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen

Tavoite: Oikeusministeriössä on käynnissä lainsäädäntöhanke vankeuslain ja tutkintavankeuslain sekä rikoslain 2 c luvun säännösten täydentämiseksi. Tämän muutoksen johdosta laaditaan välttämättömät ja kiireelliset muutokset poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annettuun lakiin (841/2006).

Ks. myös vuosina 2013-2016 käynnistyvät kansalliset säädöshankkeet, poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen, II vaihe.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä. Poliisiosastolta poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää on jäsenenä hankkeeseen asetetussa oikeusministeriön työryhmässä.

Aikataulu: Valmistelu ja lausuntokierros vuonna 2012, hallituksen esitys eduskunnalle vuonna 2013, säädökset voimaan vuonna 2013. Riippuvainen yllä mainitusta oikeusministeriön hankkeen valmistelusta ja etenemisestä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Yhteistyö oikeusministeriön, valtiovarainministeriön ja Poliisihallituksen kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä ja oikeusministeriön kanssa yhteistyössä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen puh. 071 878 8557

PELASTUSOSASTO

Esiselvitys nuohousta koskevan lainsäädännön muutostarpeista

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on selvittää nuohousta koskevan pelastustoimen lainsäädännön muutostarpeet. Esiselvityksessä kartoitetaan nykytilanne nuohouspalvelujen järjestämisessä ja arvioidaan sääntelyn toimivuutta mm. valvonnan näkökulmasta.

Aikataulu: Esiselvityshanke asetetaan keväällä 2012 ja valmistuu alkuvuodesta 2013. Esiselvityksen jälkeen perustetaan mahdollinen lainsäädäntöhanke.

Organisointi: Esiselvitys tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Arvioidaan myöhemmin valmistelun yhteydessä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityksessä arvioidaan sääntelyn tarvetta ja kartoitetaan vaihtoehtoisia toteutustapoja, mutta yksityiskohtaisempi vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi tehdään mahdollisessa jatkotoimenpiteenä asetettavassa lainsäädäntöhankeessa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Tekninen johtaja Hannu Olamo, puh. 071 87 88430, yli-insinööri Jaana Rajakko, puh. 071 87 88435, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 87 88431.

**Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista
Sisäasiainministeriön asetus eräiden pelastustoimen laitteiden kunnossapidosta**

Tavoite: Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 5-10 ja 15 §:n mukaisten säännösten antaminen valtioneuvoston asetuksella ja pelastuslain 12 §:n mukaisten säännösten antaminen sisäasiainministeriön asetuksella. Asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset paloilmoittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen suunnittelusta, asennuksesta, huollosta ja tarkastuksesta ja kunnossapidosta.

Aikataulu: Hankkeen käynnistämiseen liittyvä esiselvitys on tehty vuonna 2011. Hanke käynnistetään keväällä 2012. Asetukset on tarkoitus saattaa voimaan vuonna 2013.

Organisointi: Valmistelu virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Esiselvitystä tehtäessä on kuultu alan toimijoita ja sidosryhmiä. Hankkeen aikana järjestetään kuulemistilaisuus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvitysvaiheessa on arvioitu säädösten muutostarpeita ja kartoitettu vaihtoehtoja. Vaikutusten arviointi tehdään osana asetusten valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432, yli-insinööri Jaana Rajakko, puh. 071 87 88435, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071 87 88431.

Sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä

Tavoite: Annetaan hätäkeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) nojalla sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä.

Aikataulu: Hanke käynnistetään keväällä 2012. Asetus on tarkoitus saattaa voimaan vuonna 2013.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu.

Osallisuus ja viestintä: Osallisuudesta ja viestinnästä päätetään hanketta asetettaessa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Tarvittaessa osana asetuksen valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Pelastusylitarkastaja Ilpo Helismaa, puh. 071 878 8414, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071-87 88431.

Valtioneuvoston asetus Pelastusopistosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tavoite: Pelastusopiston rehtorin kelpoisuusvaatimusten muuttaminen VM:n ohjeessa (6.5.2011) linjatun mukaisesti siten, että rehtorin kelpoisuusvaatimukseksi säädetään mm. tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus (nykyisin edellytetyn hallintokokemuksen sijaan tai ohella). Lisäksi rehtorin kelpoisuusvaatimuksista poistettaisiin ope-tushallinnon tutkinto (tai vastaavat opinnot).

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Aikataulu: Valmistelu tapahtuu vuoden 2012 aikana ja uusi asetus saatetaan voimaan 1.1.2013 lukien.

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413, johdon sihteeri Anne-Mari Hyytiäinen, p. 071 878 88401.

Sisäasiainministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista

Tavoite: Tavoitteena on antaa uusi asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista. Asetuksella korvataan vuoden 2012 loppuun asti voimassa oleva vastaava asetus (1176/2011).

Aikataulu: Hanke käynnistetään viimeistään syksyllä 2012 ja asetus saatetaan voimaan 1.1.2013 lukien.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu.

Osallisuus ja viestintä: Osallisuudesta ja viestinnästä päätetään hanketta asetettaessa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Suoritetaan osana asetuksen valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Henri Helo, p. 071 878 8415, johdon sihteeri Anne-Mari Hyytiäinen, p. 071 878 88401.

Sisäasiainministeriön asetus pelastustoiminnassa edellytettävästä kunnosta ja kuntotestien järjestämisestä

Tavoite: Tavoitteena on antaa pelastuslain (379/2011) 39 §:n mukaisesti sisäasiainministeriön asetuksella säännökset pelastustoimintaan kuuluvien eri tehtävien edellyttämien perustaitojen ja kunnan tasosta sekä kuntotestien järjestämisestä.

Aikataulu: Hanke käynnistetään vuonna 2012.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu ja työryhmä.

Osallisuus ja viestintä: Suunnitellaan hanketta asetettaessa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Suunnitellaan hanketta asetettaessa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Pelastusylitarkastaja Taito Vainio, p. 071 878 8423, osastosihteeri Marja-Sisko Vanonen, p. 071 878 8451.

Sisäasiainministeriön asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamisesta

Tavoite: Tavoitteen on päivittää asetus (406/2011) vastaamaan kesällä 2015 voimaan tulevaa Seveso III direktiiviä.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu.

Aikataulu: Hanke käynnistetään aikaisintaan syksyllä 2012. Asetus on tarkoitus saattaa voimaan kesällä 2015.

Osallisuus ja viestintä: Lausuntokierros ja tiedottaminen.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Tarvittaessa osana asetuksen valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kristine Jousimaa, p. 071 878 8426, osastosihteeri Marja-Sisko Vanonen, p. 071 878 8451.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava oikeusapu
(Oikeusministeriön hanke)

Tavoite: Yksilöllisen oikeusavun järjestäminen kansainvälistä suojelua hakeville siirrettään sisäasiainministeriön hallinnonalalta oikeusministeriön hallinnonalalle. Hankkeessa selvitetään nykyjärjestelmän ja oikeusapujärjestelmän mahdollisia eroavaisuuksia ja arvioidaan tarvitaanko kansainvälistä suojelua hakeville annettavasta oikeusavusta erityissäännöksiä.

Kysymyksessä on oikeusministeriön vastuulla oleva hanke, johon sisäasiainministeriön maahanmuutto-osasto osallistuu.

Aikataulu: Hanke on suunniteltu perustettavaksi toukokuussa 2012.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: kyllä

Yhteyshenkilö sisäasiainministeriössä: päätetään hanketta perustettaessa.

Vaihtoehtoiset tavat vastaanottaa oleskelulupahakemuksia ulkomailla

Tavoite: Hankkeessa on tarkoitus valmistella ulkomaalaislain muutos, jonka kautta tulisi mahdolliseksi jättää oleskelulupahakemus ulkomailla toisen Pohjoismaan (tai Schengen-valtion) edustustoon tai ulkoiselle palveluntarjoajalle. Asiaa on alustavasti selvitetty sisäasiainministeriön, Maahanmuuttoviraston ja ulkoasiainministeriön kesken. Näiden lisäksi hankkeen toteuttamisen kannalta keskeinen yhteistyötaho on oikeusministeriö.

Aikataulu: Hanke perustetaan syksyllä 2012. Hallituksen esitys annetaan syysistunto-kaudella 2013.

Yhteyshenkilö: Yhteyshenkilö nimetään hanketta perustettaessa.

Vapaaehtoisen paluun järjestelmän vakiinnuttaminen

Tavoite: Hankkeen tarkoituksena on valmistella vastaanottolain muutos, jolla vakiinnutetaan Suomeen pysyvän vapaaehtoisen paluun järjestelmä. Järjestelmällä tuetaan Suomessa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten vapaaehtoista paluuta kotimaahan tai muuhun maahan, johon heidän pääsynsä on taattu.

Aikataulu: Hanke perustetaan syksyllä 2012. Hallituksen esitys annetaan syysistunto-kaudella 2013.

Yhteyshenkilö: Yhteyshenkilö nimetään hanketta perustettaessa.

Sisäasiainministeriön asetus Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta

Tavoite: Valmistellaan maahanmuuton maksullisista suoritteista perittävien maksujen määräytymisen perusteet ja maksujen määrät.

Aikataulu: Asetuksen muutos tulee voimaan 1.1.2013.

Organisointi: Asetuksen muutos valmistellaan virkатыönä ja käsitellään Maahanmuuttoviraston maksullisten suoritteiden hallinnonalojen välisten menettelyiden puitesopimuksen ohjausryhmässä. Maahanmuutto-osaston johtamaan ryhmään kuuluvat edustajat poliisiosastolta, työ- ja elinkeinoministeriöstä, ulkoasiainministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta ja Poliisihallituksesta. Ohjausryhmässä on pysyvänä asiantuntijana valtiovarainministeriön edustaja.

Osallisuus ja viestintä: Asetuksen sisällöstä sovitaan edellä mainitussa ohjausryhmässä. Normaali tiedotus.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Poliisiosasto.

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Kari Kananen puh. 071 878 8604, säädösvalmisteluavustaja Minnamari Piiipponen puh. 071 878 8611

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön tarkistaminen

Tavoite: Tavoitteena on valmistella käynnissä olevan esiselvityshankkeen (SM053:00/2011) tuloksena havaitut tarpeelliset muutokset rajavartiolainsäädäntöön.

Organisointi: Työryhmä ja ohjausryhmä. Hankkeen tarkempi organisointi määritellään asettamispäätöksessä.

Aikataulu: Hanke asetetaan kesällä 2012. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle viimeistään syysistuntokaudella 2013. Tarpeelliset asetusmuutokset valmistellaan samassa aikataulussa. Tavoitteena on, että säädösmuutokset tulisivat voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Säädösmuutokset valmistellaan työryhmässä, jossa on keskeisten sidosryhmien edustus. Tarvittaessa sidosryhmiä ja kansalaisia kuullaan valmistelun aikana myös erikseen (kuulemistilaisuudet, lausuntopyynnöt). Hallituksen esitys ja siihen liittyvät asetukset lähetetään laajalle lausuntokierrokselle.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Alustava vaikutusten ja sääntelyvaihtoehtojen arviointi on tehty esiselvityshankkeen yhteydessä. Tarkemmassa vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan Raja- ja merivartiokoulun asiantuntijuutta sekä ulkopuolisia arviointia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602, ylitarkastaja Anne Ihanus p. 071 872 1607, säädösvalmisteluavustaja Aino Salmi p. 071 872 1612

Rajavartiolaitoksen virkapuvusta ja rajavartiomiehen tunnuksesta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen

Tavoite: Rajavartiolaitoksessa on käynnistetty keväällä 2010 virkavaatetuksen kehittämishanke. Hankkeessa tarkistetaan nykyisen vaatetuksen kokoonpano ja tarvittavilta osilta uudistetaan Rajavartiolaitoksen virkapuku ja muut asustekokonaisuudet. Virka-

vaatteiden koekäyttövaihe alkoi toukokuussa 2011. Uudistus edellyttää Rajavartiolaitoksen virkapuvusta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamista uudistusta vastaavaksi.

Aikataulu: Säädöshanke asetetaan vuonna 2012. Asetuksen voimaantulo riippuu virkavaatetuksen kehittämishankkeen aikataulusta.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä, tiimityö

Osallisuus ja viestintä: Tavallinen hanketiedotus. Erikseen yleisötiedotus itse virkavaatetuksen kehittämishankkeesta.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehdot arvioidaan virkavaatetuksen kehittämishankkeen yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602, materiaaliapäällikkö Arto Lehtinen p. 071 872 1561, säädösvalmisteluavustaja Aino Salmi p. 071 872 21612

Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen suoritteiden maksuista

Tavoite: Nykyinen asetus on voimassa 31.12.2013 saakka. Annetaan uusi asetus, joka on voimassa vuoden 2015 loppuun.

Organisointi: Vastuuvalmistelijan virkatyönä.

Aikataulu: Asetus annetaan joulukuussa 2013 ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valmistellaan yhteistyössä Rajavartiolaitoksen hallintoyksikköjen kanssa. Lausuntokierroksella kuullaan valtiovarainministeriötä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Suoritteiden maksuja arvioidaan yleisen hintatason nousun perusteella, uusien kalustohankintojen ja vanhemman kaluston korjaamisen vaikutusten sekä palkkakustannusten nousun kannalta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Reijo Lahtinen, p. 071 87 21604

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Voimakeinojen käyttöä siviilikriisinhallintatehtävissä koskeva säädöshanke

Tavoite: Säädöshankkeen tavoitteena on parantaa siviilikriisinhallintatehtäviin osallistuvien asiantuntijoiden oikeusturvaa valmistelemalla voimakeinojen käyttöä koskeva lain tasoinen säädös. Voimakeinojen käyttöä koskeva säädös tulisi laatia, mikäli mahdollista, yhteneväksi sotilaallista kriisinhallintaa koskevan vastaavan lainkohdan kanssa.

Tausta: Sisäasiainministeriön asettaman siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden oikeudellista asemaa selvittäneen työryhmän raportti julkaistaan keväällä 2012. Työryhmä on raportissaan tehnyt ehdotuksen lakitasoisen säädöksen valmistelemisesta.

Organisointi: Tehdään virkatyönä

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettamiskuukausi: 8/2012.
- Ehdotusten valmistumisajankohta: 6/2013.
- Lausuntokierroksen ajankohta: 8/2013.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: syksy 2013.
- Lainsäädännön voimaantulo: 2014.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Säädöshanke liittyy poliisiosaston ja rajavartiolaitos-osaston toimialaan poliisi- ja rajavartiomiesten voimakeinojen käyttöä koskien. Hanke liittyy myös sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan ja ulkoasiainministeriön, puolustusministeriön ja oikeusministeriön toimialaan.

Osallisuus, viestintä ja kuuleminen: Työryhmän raportti on lähetetty keskeisille sidosryhmille kommenteille lokakuussa 2011. Hanketta valmistellaan yhteistyössä poliisi- ja rajavartiolaitos-osaston kanssa. Ulkoministeriötä, oikeusministeriötä ja puolustusministeriötä kuullaan valmistelun aikana (kuulemistilaisuudet, lausuntopyynnöt). Hallituksen esitys lähetetään laajalle lausuntokierrokselle elokuussa 2013.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeessa on arvioitava annettavan säädösehdotuksen vaikutukset siviilikriisinhallinnan toiminnan vaikuttavuuteen kotimaassa sekä kotimaassa, asiantuntijoiden oikeusturvaan sekä kotimaan valmiuksien kehittämiseen. Arvioinnissa käytetään hyväksi siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden oikeudellista asemaa selvittäneen työryhmän raporttia sekä kuullaan sidosryhmien asiantuntijoita. Hankkeessa on myös arvioitava, onko annettavalla säädösehdotuksella su-kupuolivaikutuksia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Helinä Kokkarinen puh. 071 878 8261.

2.2. Lähiaikoina EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Ehdotus asetukseksi/direktiiviksi EU:n terrorismin rahoituksen jäljittämijärjestelmäksi

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on perustaa EU:lle oma terrorismin rahoituksen jäljittämijärjestelmä, joka mahdollistaisi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten pääsyn rahaliikenteen sanomanvälitystietoihin terrorismin ja sen rahoituksen torjumiseksi

Aikataulu: Komission säädösehdotus annettaneen vuoden 2012 aikana.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle on lähetetty 8.9.2011 E-kirje komission tiedonannosta EU:n terrorismin rahoituksen jäljittämijärjestelmäksi: käytettävissä olevat vaihtoehdot. Varsinaisesta säädösehdotuksesta laaditaan U-kirje heti kun ehdotus saadaan.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies hoitaa niin EU:n työryhmätyöskentelyn kuin kansalliset toimenpiteet.

Kansallinen täytäntöönpano

On epävarmaa, antaako komissio säädösehdotusta vuonna 2012. Jos säädösehdotus saadaan, sen käsittelyyn EU:n työryhmässä on varattava aikaa vähintään vuosi. Siten kansallisen täytäntöönpanon valmistelu aloitettaisiin aikaisintaan vuoden 2013 loppupuolella.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei tällä hetkellä. Jos ehdotuksen soveltamisalaa laajennetaan terrorismin ja sen rahoituksen ulkopuolelle, asia koskee myös Rajavartiolaitosta. Tuolloin asia koskee myös valtiovarainministeriötä (tulli). Muista ministeriöistä oikeusministeriö osallistuu säädöksen valmisteluun.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568

Asetus Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Europolin oikeusperustan muuttaminen neuvoston päätöksestä asetukseksi. Muutostarve johtuu Lissabonin sopimuksesta.

Aikataulu: Komission säädösehdotus annetaan syksyllä 2012. Komissio on nopeuttanut säädöksen antamisaikataulua.

Eduskunnan informointi: Säädösehdotuksesta laaditaan U-kirje heti kun ehdotus saadaan.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies hoitaa niin EU:n työryhmätyöskentelyn kuin kansalliset toimenpiteet.

Kansallinen täytäntöönpano

Säädösehdotuksen käsittelyyn EU:n työryhmässä on varattava aikaa vähintään vuosi. Siten kansallisen täytäntöönpanon valmistelu aloitettaisiin aikaisintaan vuoden 2013 loppupuolella.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartiolaitos. Muista ministeriöistä valtiovarainministeriö (tulli) ja oikeusministeriö osallistuvat säädöksen valmisteluun.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568

RAJAVARTIO-OSASTO

Älykkäät rajat (Smart borders) -hanke

a) Eurooppalaisen rajanylitysrekisterin (Entry/Exit) luominen, asetukset

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on luoda säädöspohja ns. Euroopan rajanylitystietojärjestelmän (Entry/Exit) käyttämiselle. Rajanylitystietojärjestelmään tultaisiin rekisteröimään kolmansien maiden henkilöiden rajanylitystietoja.

Aikataulu: Komissio on antanut tiedonannon asiasta lokakuussa 2011 ja antanee varsinaisen asetusehdotuksen syksyllä 2012.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Organisointi, resurssit: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä maahanmuutto-osaston ja poliisiosaston kanssa. Valmisteluun osallistuu myös ulkoasiainministeriö.

Kansallinen täytäntöönpano

Asetusehdotuksen käsittelyyn EU:ssa on varattava aikaa vähintään vuosi. Kansallinen täytäntöönpanohanke asetettaneen keväällä 2014. Kansallista täytäntöönpanoa valmistellaan tarvittaessa valmistelukokouksissa, johon kutsutaan hankkeen kannalta keskeiset viranomaiset.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, p. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

b) Luotettavien matkustajien ohjelmaa koskeva asetusta (Registered Travellers Programme)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Säännöllisesti rajan ylittävien kolmansien maiden kansalaisten rajanylitysten helpottaminen säännösten puitteissa luotavan uuden mekanismin avulla.

Aikataulu: Komissio on antanut tiedonannon asiasta lokakuussa 2011 ja antanee varsinaisen asetusehdotuksen syksyllä 2012.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Organisointi, resurssit: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä poliisiosaston kanssa. Valmisteluun osallistuu myös ulkoasiainministeriö.

Kansallinen täytäntöönpano

Asetusehdotuksen käsittelyyn EU:ssa on varattava aikaa vähintään vuosi. Kansallinen täytäntöönpanohanke asetettaneen keväällä 2014. Kansallista täytäntöönpanoa valmistellaan tarvittaessa valmistelukokouksissa, johon kutsutaan hankkeen kannalta keskeiset viranomaiset.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa p. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

2.3. Lähiaikoina käynnistyvät kansainväliset sopimukset

PELASTUSOSASTO

NORDRED-sopimuksen saattaminen ajan tasalle

Sopimuksen valmistelu:

Pohjoismaiden (Islanti, Tanska, Suomi, Norja ja Ruotsi) välisen valtakunnanrajojen yli ulottuvaa yhteistyötä onnettomuustapauksissa ihmisiin, omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvien vahinkojen estämiseksi ja rajoittamiseksi 20.1.1989 allekirjoitetun sopimuksen (NORDRED, SopS 20-21/1992) uudistamistilanne on toistaiseksi auki. Norjalla on ollut tarkoitus käynnistää puheenjohtajuusajanaan sopimuksen tarkistaminen, mutta asiassa on päätetty odottaa EU Cross Border -projektin Task A -selvitystä NORDRED -sopimuksesta.

Yhteyshenkilöt: Kansainvälisten asioiden johtaja Tiina Peltola-Lampi, puh. 071 878 8444, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, p. 071-87 88431.

3. VUOSINA 2013-2016 KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

3.1. Vuosina 2013-2016 käynnistyvät kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Henkilökorttilain muutos

Tavoite: Biometristen tunnisteiden (sormenjäljet) lisääminen henkilökortteihin. Matkustusasiakirjojen turvatekijöiden yhdenmukaistaminen (passi ja henkilökortti).

Aikataulu: Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kuluvalle vaalikaudella.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeen valmisteluun osallistuvat/ovat osallisia sisäasiainministeriön poliisiosasto, hallintoyksikkö, maahanmuutto-osasto, rajavartio-osasto, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, tietosuojavaltuutetun toimisto, Väestörekisterikeskus sekä Poliisihallitus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Suomi on noudattanut minimiturvatekijöiden osalta linjaa, jonka mukaisesti passin ja henkilökortin turvatekijät ovat soveltuvin osin samankaltaisia. Poliisihallitus on laatinut kesällä 2011 vaikutusten arviointia koskevan muistion biometristen tunnisteiden lisäämisestä henkilökortille.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Tietoverkkorikollisuutta koskeva lainsäädäntö (HO)

Tavoite: Tietoverkkorikollisuuden torjuntaa koskevien säännösten laatiminen. Selvitetään mahdollisesti tarvittavat säädösvalmistelulliset toimenpiteet tietoverkkorikollisuuden torjunnan tehostamiseksi.

Organisointi: Tietoverkkorikollisuuden osalta sisäasiainministeriön poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluosaston selvitys/esitys toimenpiteistä, jonka jälkeen tehdään arviointi jatkotoimenpiteistä. Lainsäädäntöhanketta koskeva valmisteluorganisaatio arvioidaan myöhemmin erikseen. Identiteettiohjelman jatkotoimien selvitykset ovat erikseen käynnissä Poliisihallituksessa.

Aikataulu: Tietoverkkorikollisuuden asiakokonaisuus edellyttää seikkaperäistä esiselvitystyötä. Tietoverkkorikollisuuden osalta poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluosaston esitys toimenpiteistä on annettu 31.1.2012. Jatkotoimenpiteet arvioidaan järjestäytyneen rikollisuutta koskevan hankkeen yhteydessä, jonka jälkeen tehdään arviointi jatkotoimenpiteistä, jotka toteutetaan 2012-2013.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4 oikeuspolitiikka, sisäinen turvallisuus ja maahanmuutto: Tietoverkkorikollisuuden torjuntaan panostetaan osana järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa. Turvataan keinot torjua identiteettivarkaudet kaikissa tapauksissa.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen

Tavoite: Toteutetaan esiselvitys poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain (841/2006) muutos- ja päivitystarpeista. Kyseessä on lain uudistamisen II vaihe. Ks. lähiaikoina käynnistyvät kansalliset säädöshankkeet.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä ja valmistelua tukemaan asetetaan työryhmä.

Aikataulu: Mahdollinen valmistelu ja lausuntokierros vuosina 2013 - 2014, hallituksen esitys eduskunnalle vuonna 2014, säädökset voimaan vuonna 2015.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Yhteistyö oikeusministeriön, valtiovarainministeriön ja Poliisihallituksen kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen puh. 071 878 8557

Poliisihallinnon virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevien säännösten uudistaminen

Tavoite: Yhtenäistetään ja ajantasaistetaan poliisin virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevat säännökset. Hankkeessa otetaan huomioon mm. perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 67/2010.

Hankkeella on liittymäpinta PORAIII lakihankkeeseen.

Aikataulu: Kuluvalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssit: Esiselvityshankkeen tarpeellisuus ja organisointi arvioidaan myöhemmin erikseen, samoin lainsäädäntöhankkeen organisointi.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Täydennyspoliisijärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen (HO)

Tavoite: Tavoitteena on tarkistaa täydennyspoliisia koskevien säännösten normihierarkia sekä mahdollisesti toteuttaa säännösten soveltamisalan muutokset. Hallitusohjelman mukaan täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuuksia kartoitetaan.

Aikataulu: Vuonna 2013 käynnistetään esiselvityshanke, jonka jälkeen perustetaan mahdollinen lainsäädäntöhanke.

Organisointi: Esiselvityshankkeen ja mahdollisen lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan myöhemmin erikseen.

Osallisuus ja viestintä: Aiemmat toimenpiteet: Sisäasiainministeriön poliisiosasto toteutti kansalaisille suunnatun kyselyn täydennyspoliisijärjestelmän kehittämisestä joulukuussa 2010 valtionhallinnon keskustelufoorumilla otakantaa.fi -sivustolla.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityshankkeen tarkoituksena on kartoittaa mahdollisimman kattavasti täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuudet, organisointi, toimivaltuudet sekä arvioida yhteiskunnalliset, taloudelliset ja muut vaikutukset.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4, täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuuksia kartoitetaan.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin erityistoimintayksikön ylikansalliset toimivaltuudet

Tavoite: Esiselvityshanke (SM143:00/2008) asetettiin 19.12.2008. Työryhmän toimikausi oli 1.1.2009 - 31.12.2009 ja sitä jatkettiin myöhemmin vuoden 2010 loppuun saakka.

Työryhmän tavoitteena oli selvittää poliisin erityistoimintayksikön tehtävien ja toimintavalmiuden lainsäädännölliset kehittämistarpeet. Samalla selvitettiin erityistoimintayksikköä koskevan sääntelyn asianmukainen taso sekä yhteistyön parantamisesta kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä tehdyn neuvoston päätöksen 2008/617/YOS mahdollistaman kansainvälisen yhteistyön oikeudellisia ja käytännön edellytyksiä. Asiakokonaisuuteen liittyen käynnissä on Poliisihallituksen työryhmiä, joiden johtopäätökset otetaan huomioon hankkeen sisällössä.

Aikataulu: Asiaa koskeva mahdollinen hallituksen esitys annetaan eduskunnalle kulluvalla vaalikaudella.

Organisointi: Työryhmä, vastuuvalmisteliija sisäasiainministeriön poliisiosastolta

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Mahdollinen hallituksen esitys lähetetään lausunkierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Arpajaislain nojalla annettavien asetusten valmistelu

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on jatkaa arpajaislain ensimmäisen ja toisen vaiheen uudistamiseen liittyviin lakimuutoksiin sisältyviin valtuutussäännöksiin perustuvien valtioneuvoston ja sisäasiainministeriön asetusten valmistelua. Arpajaislain toisen vaiheen lakimuutosten voimaantulon yhteydessä annettiin 1.1.2012 kolme rahapeliyhteisökohtaista asetusta rahapeliin toimeenpanosta (rahapeliin jakelua koskevat säännökset). Samaan aikaan annettiin ensimmäiset rahapeliyhteisökohtaiset sisäasiainministeriön asetukset rahapeliin pelisäännöistä. Valtioneuvoston asetus rahapeliäsioiden neuvottelukunnasta annettiin 10.5.2012 (244/2012). Asetus tulee voimaan 1.6.2012.

Uudistamisen ensimmäisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy valtuutussäännös antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä pelaajan täysi-ikäisyyden varmistamistavoista. Toisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy valtuutussäännös antaa valtioneuvoston asetuksella rahapeliluvan ehdot ja määräykset korvaavat rahapeliin jakelua koskevat säännökset sekä säännökset pelaajan henkilöllisyyden ja hänen asuinpaikkansa todentamisesta sähköisesti välitettävien rahapeliin osalta, rahapeliin sähköisistä valvontajärjestelmistä ja rahapeliäsioiden neuvottelukunnan tarkemmista tehtävistä ja kokoonpanosta. Toisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy myös valtuutus antaa sisäasiainministeriön asetuksella rahapeliin pelisäännöt ja tarkemmat säännökset pelaamisen rajoituksista, joita rahapeliyhteisön on asetettava sähköisesti välitettävien rahapeliin osalta.

Organisointi: Vastuuvalmistelija poliisiosastolta vastaa hankkeen toteuttamisesta yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, Poliisihallituksen sekä terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen rahapeli-toiminnan asiantuntijoiden kanssa. Hankkeen yhteydessä voidaan pitää tarpeellisia kokouksia ja kuulla rahapeliyhteisöjen edustajia.

Aikataulu: 1.1.2013-

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Toteutetaan tarvittavat lausuntokierrokset.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Rahapelitoiminnan jatkumisen turvaamiseksi annettiin arpajaislain toisen vaiheen lakimuutosten voimaantulon yhteydessä välttämättömät asetukset rahapeliin toimeenpanosta (rahapeliin jakelua koskevat säännökset) sekä asetukset rahapeliin pelisäännöistä. Tämän valmistelun yhteydessä arvioidaan erikseen niiden muiden asetusten tarpeellisuus, jotka lain mukaan voidaan antaa rahapelitoiminnan ohjaamiseksi ja arvioidaan asetusten vaikutukset ja vaihtoehdot.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8573, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin virkapuvusta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen

Tavoite: Tehdään tarvittavat muutokset ja tarkistukset poliisin virkapuvusta annettuun sisäasiainministeriön asetukseen liittyen virka-asemaa koskeviin tunnuksiin.

Hankkeella on liittymäpinta PORAIII lakihankkeeseen.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Aikataulu: Valmistelu ja lausuntokierros vuosina 2013 - 2014, säädökset voimaan vuonna 2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Yhteistyö Poliisihallituksen ja poliisijärjestöjen kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

PELASTUSOSASTO

Pelastuslain vuoden 2011 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskeva arviointi

Tavoite: Tavoitteena on pelastuslain (379/2011) kokonaisuudistuksen täytäntöönpanon seurannan perusteella valmistella mahdollisesti tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Aikataulu: Pelastuslakiuudistuksen arviointi käynnistetään vuonna 2012 seuraamalla uuden lain vaikutuksia erityisesti poistumisturvallisuuteen (asumispalvelujen toimintakäytäntöihin) ja pelastuslaitosten onnettomuuksien ehkäisytyöhön. Varsinainen esiselvityshanke asetetaan aikaisintaan vuonna 2015.

Organisointi, resurssit: Virkatyö

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava yleinen oikeudellinen neuvonta

Tavoite: *Vaihe 1:* Selvitetään, onko kansainvälistä suojelua hakeville annettavasta yleisestä oikeudellisesta neuvonnasta tarpeen säätää laissa. *Mahdollinen vaihe 2:* Valmistellaan tarvittavat säännökset.

Aikataulu: Vaihe 1 aloitetaan mahdollisesti vuonna 2013.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä. Hankkeessa mukana vastuhenkilö maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksiköstä ja lainsäädäntöneuvos.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa kuullaan ainakin Maahanmuuttovirastoa, vastaanottokeskuksia ja Pakolaisneuvonta r.y:tä

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeessa selvitetään vaihtoehtoisia tapoja järjestää neuvontaa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: päätetään hanketta perustettaessa.

Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen

Tavoite: Laki ulkomaalaisrekisteristä (1270/1997) on tullut voimaan vuoden 1998 alusta. Lain säännökset tulee uudistaa vastaamaan paremmin nykyaikaisia rekisterilainsäädännön vaatimuksia. Lisäksi on uudistettava rekisterisäännökset laissa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta.

Aikataulu: Hanke asetetaan aikaisintaan 2013.

Organisointi: Valmistellaan työryhmässä.

Osallisuus ja viestintä: Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi ja Rajavartiolaitos.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Työssä tulee ottaa huomioon henkilötietolaki (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999) ja maahanmuuttohallinnon toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: päätetään hanketta perustettaessa.

Selvitys ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen tarpeesta

Tavoite: Tavoitteena on selvittää vuonna 2004 voimaan tulleen ulkomaalaislain toimitusta ja mahdollisen kokonaisuudistuksen tarvetta.

Aikataulu: Esiselvityshanke käynnistetään aikaisintaan vuonna 2014. Mahdollinen lainsäädäntöhanke käynnistetään seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssit: Organisointi suunnitellaan myöhemmin

Selvitys kansalaisuuslain kokonaisuudistuksen tarpeesta

Tavoite: Tavoitteena on selvittää vuonna 2003 voimaan tulleen kansalaisuuslain toimitusta ja mahdollisen kokonaisuudistuksen tarvetta.

Aikataulu: Esiselvityshanke käynnistetään aikaisintaan vuonna 2014. Mahdollinen lainsäädäntöhanke käynnistetään seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssi: Organisointi suunnitellaan myöhemmin

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden arviointi

Tavoite: Tavoitteena on selvittää rajavartiolainsäädännön toimivuutta ja valmistella tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Aikataulu: Esiselvityshanke asetetaan aikaisintaan vuonna 2015.

Organisointi, resurssit: Tiimi/virkatyö

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

3.2. Vuosina 2013-2016 EU:ssa käynnistytävät säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Euroopan poliisiakatemiaa (CEPOL) koskevan päätöksen muuttaminen

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Ehdotuksen tavoitteena tulee olemaan CEPOLia koskevan neuvoston päätöksen päivittäminen. Ehdotuksella tullaan mm. lisäämään komission valvontavaltaa sekä akatemian johtajan itsenäisyyttä.

Aikataulu: Komission säädösehdotus saataneen vuoden 2013 aikana.

Organisointi, resurssit: Säädösehdotuksen käsittely aloitettaneen neuvoston työryhmässä, jonne osallistuu poliisiosaston vastuuvirkamies.

Kansallinen täytäntöönpano

EU-säädös saataneen valmiiksi aikaisintaan vuoden 2014 aikana, jonka jälkeen selviää, vaatiiko ehdotus muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Anne-Maria Seesmaa, p. 071 878 8590

Ehdotus direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on tarkistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/60/EY rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen säännökset siten, että ne vastaavat FATF:n helmikuussa 2012 uusittuja suosituksia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisista toimenpiteistä.

Aikataulu: Komission työsuunnitelman mukainen tavoiteaikataulu on direktiiviehdotuksen antaminen vuoden 2013 aikana, mutta aikataulu täsmentyyneen vuoden 2012 loppuun mennessä. Jos säädösehdotus saadaan vuonna 2013, sen käsittelyyn EU:n työryhmässä on varattava aikaa vähintään vuosi.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle on tarkoitus antaa U-kirje heti kun ehdotus saadaan.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies osallistuu EU:n työryhmätyöskentelyyn yhdessä VM:n vastuuvirkamiehen kanssa. Kansallisen lainsäädännön muutoksista vastaa joko vastuuvirkamies tai poliisiosaston lainsäädäntöyksikkö.

Kansallinen täytäntöönpano

Kansallisen täytäntöönpanon valmistelu aloitettaneen vuoden 2014 loppupuolella tai vuoden 2015 alkupuolella.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Asia koskee myös valtiovarainministeriötä. Muista ministeriöistä oikeusministeriö ja ulkoasiainministeriö osallistuvat säädöksen valmisteluun.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Virpi Koivu, puh. 071 878 8592

4. EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET

PELASTUSOSASTO

Hätäkeskusaluejaon muuttaminen

Valtioneuvoston selonteko hätäkeskusuudistuksesta (HaVM 3/2008 vp - VNS 3/2007 vp)

Eduskunnan kirjelmä 4/2008: Hallintovaliokunnan mietinnön HaVM 3/2008 vp perusteissa lausuttuun viitaten valtioneuvoston on annettava hallintovaliokunnalle perustuslain 47 §:n 2 momentin tarkoittama kirjallinen selvitys, mikäli hätäkeskusten aluejakoa aiotaan muuttaa.

Yhteyshenkilö: Tietoverkkojohtaja Pekka Tulokas, puh. 071 87 8450

Hätäkeskusuudistuksen seuranta

Hallituksen esitys laiksi hätäkeskustoiminnasta (HaVM 12/2010 vp - HE 262/2009 vp)

Hallintovaliokunnan mietintö 12/2010: Valiokunta tulee seuraamaan tarkkaan hätäkeskusuudistuksen toimeenpanoa. Valiokunta tulee lisäksi pyytämään prosessin edetessä, sen eri vaiheissa, sisäasiainministeriöltä selvityksen toimeenpanon etenemisestä ja valiokunnan kannanottojen huomioon ottamisesta.

Yhteyshenkilö: Tietoverkkojohtaja Pekka Tulokas, puh. 071 87 8450.

Väestön suojaamisen tarpeiden selvittäminen

Hallituksen esitys pelastuslaiksi ja laiksi meripelastuslain 23 §:n muuttamisesta (HaVM 41/2010 vp - HE 257/2010 vp)

Hallintovaliokunnan mietintö 41/2010: Hallintovaliokunta edellyttää, että seuraavan turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon yhteydessä arvioidaan Suomen turvallisuuspoliittisen tilanteen lisäksi väestön suojaamisen tarpeet.

Yhteyshenkilö: Tekninen johtaja Hannu Olamo, puh. 071 87 8430.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Ulkomaalais- maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikka

Hallituksen esitys laiksi kotoutumisen edistämisestä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 185/210).

Eduskunnan vastaus 239/2010:

1. Eduskunta edellyttää hallituksen antavan eduskunnalle vaalikausittain ulkomaalais-, maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikasta ja sen toimivuudesta selonteon, jossa muun ohella verrataan Suomen maahanmuuttoa koskevia säännöksiä, käytäntöjä ja taloudellisia etuuksia muihin EU-maihin muun muassa sen arvioimiseksi, muodostavatko Suomen säännökset, käytännöt tai taloudelliset etuudet vetovoimatekijöitä turvapaikan hakemiselle tai humanitaariselle maahanmuutolle.

Aikataulu: Selonteko annetaan vaalikauden loppupuolella.

Osastot ja ministeriöt, joiden toimialaan liittyy: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto, rajavartiolaitos sekä työ- ja elinkeinoministeriö

Yhteyshenkilö: Päätetään myöhemmin.

Hallinto
23/2012

Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2012-2016 Tilannekatsaus, toukokuu 2012

SM:n julkaisusarjan teemat ovat:

Hallinto

Sisäinen turvallisuus

Maahanmuutto

Yhdenvertaisuus

Keskustelualoitteet

Julkaisujen verkkosivut:
www.intermin.fi/julkaisut

Tilaukset:
Sisäasiainministeriö
PL 26, 00023 Valtioneuvosto

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-754-4 (nid.)
ISBN 978-952-491-755-1 (PDF)